

OUR LIFE
НАШЕ ЖИТТЯ

Грудень

Ч. 11 (12)

1952

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК IX. ГРУДЕНЬ, 1952 Ч. 12.

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць

Редагує редакційна колегія

Листування й передплату висилати на адресу:
866 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa.

НЕЗНАЧНА ПІДВИШКА ПЕРЕДПЛАТИ У 1953 Р.

Передплата у Злучених Державах Америки
для членок Союзу Українок Америки
залишається в 1953 р. 2.50 дол.

Річна передплата для нечленок 3 дол.

Передплата в Канаді 3 дол.

Піврічна передплата в ЗДА
й Канаді 1.75 дол.

Річна передплата в Англії
й Австралії 1 ф. ст.

Річна передплата у Франції 800 фр.

OUR LIFE

VOL. IX. DECEMBER, 1952 No. 12

Edited by Editorial Board

Monthly publication of the Ukrainian National
Women's League of America, Inc.

866 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa.

Subscription in the United States \$2.50 per year
— \$1.50 for 6 months. Subscription in Canada
\$3.00 per year, half year \$1.75. Single copy 25c.

Entered as second class matter July 8, 1944,
at the Post Office at Philadelphia, Penna.,
under the Act of March 3, 1879.

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

КАНАДА:
Mrs. Lewka Romanyk
263 Russell Hill Rd.
Toronto, Ont.
Canada

АНГЛІЯ:
Mrs. I. Witoszynsky
30, Keighley Rd.
Bradford, Yors.
England

ФРАНЦІЯ:
Mme. O. Kolankovsky
32, rue Feutrier
Paris 18
France

АВСТРАЛІЯ:
Mrs. I. Pelensky
136 Forest Rd.
Arncliffe, N.S.W.
Australia

З М І С Т

І. Книш: Жінка й вибори	1	Д-р З. Плітас: Їжа в консервах	12
Діма: Сніжний дощик	2	С. Стечишин: Легшим способом	12
Із листування: Чому Союз Українок потре- бує власного дому	2	Українська вишивка: Рушнички	13
Г. Чикаленко-Келлер: Міжнародня Жіноча Ліга Мира і Свободи	3	Р. Завадович: Замирення з зимою	15
К. Гардецька: „Люба Пані“	5	О. Цегельська: Телефон до св. Миколая ..	15
О. Трофимовська: „Громадське наванта- ження“	6	К. Гайнер: Пробний янголик	16
М. Демидчук: У будинку ассамблеї О. Н. . .	6	Е. Kulchucky: Our Reflections	17
Г. Селегень: Цифри живуть	7	О. Кисілевська: Кінцеве слово	18
Орися: Вогонь	8	З. Витязь: Жіноцтво Бельгії на новому етапі	19
Л. Б.: По Міжнародній Жіночій Виставі ..	9	Пресова референтура: Союз Українок у Франції	19
Посмертні згадки. В роковини великого голоду	10	Вісті з Централі	20
Наше мешкання	11	І. Косач-Борисова: Колодяжне	21
Н. Костецька: М'ясо душене	11	При громадській роботі	22
		Зміст 1952 р.	23

Картина на обгортці „Дівчина з голубом“ кисти М. Дмитренка

Ірина Книш

Жінка й вибори

Перед трьома тижнями весь світ з напруженням слідкував за виборами президента в Злучених Державах П. А. Не сама тільки цікавість, хто переможе, грала тут роллю, бо з вибором Стівенсона чи Айзенгавера вязали свої надії держави, народи й партії. А коли проминув день виборів і на хвилях радія рознеслася по світі вістка про перемогу Айзенгавера — почалася аналіза голосування, скільки, в яких стейтах і з яких прошарків суспільності дістав свої голоси один чи другий кандидат, куди пішли голоси мурунів, за ким заявили юнії і т.д. Однак не чути було, чи робив хтось підсумки, як виявили свою волю в голосуванні американські жінки. А жіночі виборців було немало: в деяких стейтах, як ось у Нью Йорку, статистика виказала навіть їх перевагу. В кожному разі в умовинах американської демократії жінки та їхні виборчі голоси були величезною політичною силою і через її відповідне вживання та виступаючи організованим способом могли б вони вирішно впливати на американську політику. А що сьогодні постава Америки, як найбільшої потуги Заходу, надає тон у цілому світі, не без пересади можна б сказати, що від прадавніх часів для світу по раз перший стала залежна від жіночого слова, точніше кажучи, від жіночих виборчих карток.

Важко боролися жінки в цілому світі за свою політичну рівноправність. Приходилося їм поборювати пересуди, несправедливості, подекуди навіть злобу. Але коли досягнули те, до чого змагали від кількох поколінь, коли нарешті осталося дуже мало країн, де б жінки не мали повноти громадських і політичних прав — завважується дивне явище: байдужність до й помірковані угруповання та

свого здобутого важкими зусиллями права. Велика кількість жінок добровільно не користає зі свого виборчого права, не йде до виборчої урни. А принаймні занедбує це своє право в справах менших, місцевого характеру, то значить візьме участь у голосуванні на президента чи в загальних виборах до парламенту, але залишиться вдома, коли справа йтиме про вибір до шкільної ради або про доповняльні вибори.

А тимчасом це речі теж дуже великої ваги. Перш усього, беручи участь у всіх виборах, скрізь, де тільки вільний громадянин держави може виявити свою волю і свій погляд на ведення державних і публічних справ, жінки дають доказ заінтересування своєї суспільності, а через те з ними суспільність рахується і їх поважає. А далі, великою кількістю своїх голосів вони мають змогу фактично вирішати багато-багато справ, почавши від того, якою має бути школа для їхніх дітей і на що мають йти гроші з їхніх податків, а скінчивши на тому, чи в світі буде мир, чи в державі буде спокій, чи запанують внутрішні невгоди.

Одною з найважливіших причин, чому жінки у Франції одні з найпізніших дістали виборче право, було побоювання лівих соціалістичних партій, що жінки дадуть свої голоси на підкріплення церковних впливів. І справді, в добу безпосередньо після закінчення другої світової війни, коли комунофільські настрої огорнули майже цілий світ, хто знає, чи першу запору переможному походіві комунізму в Європі не поставили жінки своєю масовою участю в виборах: жіночі голоси в Австрії запевнили перевагу християнсько-демократичним впливам, а в Франції підтримали центральні оборонили Францію перед за-

ливом брутального комунізму. Можливе, що таке саме можна б сказати і про другу сильно збільшевізовану країну, про Італію.

На великі завдання й можливості жінок у звязку з їхнім виборчим правом звернув увагу Папа Пій XII, що зараз після другої світової війни закликав усіх християнських жінок брати якнайактивнішу участь у громадському й політичному житті своїх народів. А ще багатом залишилися в пам'яті виборчі успіхи покійного президента Розевелта, які він завдячував прихильній поставі жіночих організацій, що під моральним впливом його дружини, Елеанор Розевелт, одностайно заявили за ним і підтримували його 12 літ.

Ми мусимо пам'ятати, що виборче право — це найвище досягнення вільного громадянина в демократичному світі, це гарантія його всіх політичних і громадських прав, це контролю над дією державних урядів. Це основне його право, на якому спірається все суспільне, політичне й державне життя. А тому не сміємо його занедбувати, мусимо ним дорожити, робити з нього вжиток при кожній нагоді, бо в той спосіб виконуємо обов'язок супроти себе самих, супроти своїх родин і супроти своєї суспільності. Байдужність до того права тягне за собою його знецінення й занепад, а це було б незвичайно шкідливе, особливо в теперішньому часі, коли цілий світ мобілізує свої духові сили для оборони своїх прав перед червоною загрозою.

Тому жінки повинні глибоко взяти собі до серця постанову не пропускати ні одної нагоди, де вони своїм вільним голосом стають співрішальними творцями кращого життя для себе, своїх родин і свого народу.

СНІЖНИЙ ДОЩИК

В танку легкім, в танку ніжнім,
Зачаровуючи всіх,
Пада, пада дощик сніжний,
Білокрилий пада сніг.

Де не глянь — усе біліє...
Все собою сніг покрив.
Навіть чорні, чорні вії
У дівчини побілів.

Мов метеликів біленьких
Незчислений рій десь взявсь:
Закружляв сніжок легенький
І за вітром вслід подавсь.

А вітрець жартує ніжно,
Кида знов наверх від ніг,
І кружляє дощик сніжний,
Білокрилий пада сніг...

Із збірки „Волошки“

Із листування

Бюро Централі США одержує чимало листів із запитаннями, які могли б зацікавити кола наших членок і читачів „Нашого Життя“. На особливо цікаві запитання у тих листах відповідатимемо у цій рубриці. Також прохаємо подавати свої думки для використання у цьому листуванні.

Чому Союз Українок Америки потребує власного дому?

Це питання виринуло на 9-тій конвенції США у 1950 р. Тоді то Головна Управа видвинула цю справу, що перейшла живу дискусію. Вона закінчилась створенням фонду, що мав збирати гроші на закуп дому. Впродовж двох літ гроші напливали більшими й меншими сумами.

Питання власного дому загострилося з хвилиною, коли ЗУАДКомітет закупив будинок, в якому міститься тепер Централі США. Хоч це ще не означало переміни місця, проте привело до зміни мешкання, а враз із тим підвищило чиншу. Централі США побачила перед собою великий чиншовий видаток, що є непередбаченим обтяженням бюджету й пропадає непродуктивно. До того ще дійшов клопіт за нове мешкання, бо ЗУАДКомітет поширює свій круг діяння й потребує кожного місця у своєму домі.

Дехто може сказати й напевне почуються такі голоси: — А чому установа досі про те не подбала? Чому аж по 27 роках відчула цю потребу?

На те нетрудно відповісти. Багато членок Гол. Управи пам'ятає як це питання нераз вринали на зібраннях. Воно вже було актуальне, коли Централі США переносилась із Нью Йорку до Філадельфії. Та завжди переважив один важніший чинник. Це є допомога рідному краю.

Ми знаємо, що та допомога була — поруч із освідомленням американських жіночих кругів — головною напрямною Союзу Українок Америки. Під тим кутом проходила його робота й не було установи в краю, що не користалась із цього. Ми знаємо, що в сумі зібрано тут чверть мільона доларів. Інші американсько-українські установи, що працювали подібно, все ж таки подбали й про тутешні свої потреби. А жіноцтво давало щедро й без застережень і думку про власну хату все відсувало на пізніший час.

Правда, моральний успіх нашої праці видний. Ми здобули собі належне становище в нашій громаді, з нами числяться як із поважним громадським чинником. Найкращий доказ того — це місце в „великій п'ятці“, яка репрезентує американсько-українське громадське життя.

Та все ж таки важко сповнити своє завдання без відповідного приміщення. Архів установи, бібліотека, бюро Централі, редакція — все вимагає свого місця. А також — наша етнографічна збірка потребує простору. Вже час виїняти її зі скринь та сховків, де вона спочиває. З

її допомогою переводимо тепер виставки народного мистецтва і покази ноші.

Наближається час річних зборів, коли то Відділи роблять перегляд праці цілого року та своїх фондів. Саме пора, щоб обговорити й вирішити справу, наскільки кожен Відділ зможе причинитись до купна дому

Падатимуть різні думки, різні голоси. Відділи жертвують радо на місцеві потреби, відгукуються на загальні кличі. Пам'ятають також про своїх членок у часі недуги й у дорозі на вічний спочинок. До цієї служби виховала їх довголітня праця в організації та щире українське серце.

А тут треба би подбати й про завершення своєї роботи. Щоб вона не тільки слідна була в нашому гурті, у нашій громаді, а стала в усю ширину перед загальним громадянством. Слід ще згадати про потребу звязків з американським жіночим світом. Наше членство в Ген. Федерації та Національній Раді вимагає товариських та ділових звязків. А ми знаємо, що всі американські жіночі центральні мають гарно влаштовані власні дома.

Може прийдеться ще напружитись для того, може й відмовити собі в дечому. Неодин Відділ хотів би влаштувати пишній ювілей, видати пропам'ятну книжку, тощо. Та недобре дбати про власну клітину, коли ще незавершена наша праця вгорі — власною репрезентативною домівкою.

Міжнародня Жіноча Ліга Миру і Свободи

Women's International League for Peace and Freedom

Цією статтею закінчуємо огляд наших початкових взаємин із міжнародніми жіночими організаціями, що їх авторка була свідком та безпосередньою учасницею. Гляди чч. 7-8 і 10 „Н. Ж.“.

Коли міжнародні жіночі організації здебільшого уникають політики, Ліга Миру і Свободи робить її головним своїм завданням і присвячує питанням міжнародньої політики можна сказати всю свою увагу, не відкидаючи, правда, домагань за політичне рівноправство жінки та поліпшення її правного та економічного становища. В цьому легко переконатись, глянувши на засади Міжнароднього Жіночого Конгресу 1915 р. в Газі, де засновано Лігу Миру і Свободи і які стали основоположними і провідними ідеями її програми й діяльності.

- 1) Визнання прав усіх народів.
- 2) Міжнародній арбітраж (роземний суд).
- 3) Демократична контрола закордонної політики.
- 4) Роззброєння.
- 5) Рівноправність жінки.

На підставі цих резолюцій, метою і завданням Ліги стало підтримання всіх змагань для осягнення миру, поладжування міжнародніх та міждержавних непорозумінь і взагалі взаїмовідносин шляхом міжнародніх судів (арбітражу), переведення ревізії мирових договорів та підтримування домагань національних меншостей.

На початку 1915 р., другого року першої світової війни, кілька сміливих жінок, не зважаючи на всі перешкоди й заборони воєнного часу та нехтуючи особистою небезпекою, зіхалися в Газі. Перед, як звичайно, вели англійки (Катерина Маршал, Крістал Макмілян), кілька американок, скандинавок, голяндок, та швайцарок, а також французьки (Габріеля Дюшен, Каміля Древо) і німкинь (Ліза Густава Гайман, Аніта Авґсбург), щоб назвати тільки найбільш видатних. Головою новозаснованої міжнарод-

ної організації вибрано американку, Джейн Адамс, яка вже перед тим визначилася у боротьбі за ті самі засади, а пізніше дістала нагороду Нобля за свої змагання за ідею миру.

На зразок інших міжнародніх жіночих організацій, Ліга Миру і Свободи складається з національних секцій що об'єднують у кожній країні жінок, „готових робити все, що тільки в їх силах для створення міжнароднього порозуміння і зв'язків між окремими, особливо досі ворожими народами“ Ліга звертається до всіх жінок, які „не погоджуються з загальним поглядом, що національні та соціальні конфлікти можна розв'язувати тільки збройною силою, не погоджуються також бути пасивними жертвами, ні навіть свідками національної та соціальної несправедливості, що завжди готові стати в обороні чи то поневолених народів, чи пригнічених клас суспільства, чи жінок, позбавлених загально людських прав, жінок, які, навпаки, переконані в тому, що, як раз, сміливістю, завзяттям, перевагою моральної сили, благородним обуренням

та активною доброю волею можна досягти кращих і тривкіших результатів ніж збройною силою і несправедливими мировими договорами“.

На другім міжнароднім конгресі „Ліги Миру і Свободи“, 1919 р. в Цюріху, першому взагалі міжнародньому конгресі по війні, провідниці Ліги знов звернулись до жінок цілого світу із закликом відвернутись від усіх методів уживання збройної сили і прикласти всю енергію для пропаганди мирних способів поладоди непорозумінь, особливо міжнародніх і міждержавних. Треба мати на увазі, що Ліга Націй тоді ще не існувала! З того самого заклику у 1919 р. вибираю кілька „пророчих“ слів: „Ніхто з нас не може читати в книзі будучого, але все примушує передбачати, що ще будуть нові війни між могутніми націями, війни за колонії та в інтересах економічного визиску, криваві революції, „червоні“ та „білі“ терори. Чи їх можна уникнути, чи ні — лежить у добрій волі самих людей“.

Осідком Ліги Миру і Свободи вибрано Женеву — також

До „Вістей Комітету «Мати й Дитина»“ на обгортці: Збірковий пункт у Філадельфії при праці. Зліва: пп. Петрович, Прасіцький, Гардецька, Терлецька, Макухова, Михайлина Чайківська — голова і члени Комітету „Мати й Дитина“ — Амалия Рублева й Олена Лотоцька.

ще перед заснуванням Ліги Націй. На перших кроках свого існування Ліга поставилась критично до щойно вироблених мирових договорів, особливо Версальського, доводячи, що такі несправедливі договори не можуть дати бажаного миру, а доведуть тільки до нових війн. Також і на протязі дальших років Ліга раз-у-раз домогалась ревізії усіх мирових договорів по першій світовій війні, як на прилюдних зборах та конгресах, так і в доступній їй пресі. Свою спеціальну опіку Ліга присвятила недержавним меншостям і легко додумалась, що українки знайшли в цій організації відразу симпатії і що найменше — міжнародню трибуну.

Трохи “не подорозі” було українкам із виразним нахилом Ліги до скрайніх соціальних рухів, напр. комунізму, який вони ідеалізували. Це значно гальмувало нашу участь і співпрацю з цією організацією. А до того їх “інтернаціоналізм” не погоджувався із нашим “націоналізмом”. Вже на перших кроках нашої участі в Лізі Миру і Свободи я мала змогу сказати на прилюдних зборах, для вияснення цього роз’єднання в поглядах, що “членам вільних і незалежних країн тяжко зрозуміти болючий елемент у національних почуваннях народу, що як український нарід, віками зазнав насилля збоку своїх сусідів: мені здається, що ірландки могли б нас цілком зрозуміти. Проте ми твердо сподіваємось, що дух міжнароднього порозуміння візьме гору і в нашій батьківщині, як і скрізь, і для того ми будемо працювати”

(Members of free and independent countries may find it hard to understand the suffering element in the national feeling of a people that has been like the Ukraine oppressed for centuries. I feel that an Irish woman could understand us perfectly. But we have a firm hope that the international spirit will get the upper hand in our country as everywhere, and for that we will work).

В такій формі це попало навіть у пресу і зєднало українкам великі симпатії ірландок, в чому ми не раз могли переконатись.

Вперше українки увійшли в

контакт із Лігою на конгресі 1919 в Цюріху. Лідія Шишманова-Драгоманова, яка тоді проживала у Швейцарії, заклікала мене поїхати з нею на той конгрес подивитись і послухати. Зроду українка, дочка М. П. Драгоманова, довгі роки замужем за болгариним, вона вже була на міжнародніх конгресах представницею від Болгарії: для мене — це був взагалі перший конгрес. Цей перший по війні міжнародній конгрес пройшов у дуже піднесеному настрої. Ми пробули там кілька днів, придбали цінні знайомства і звязки, але офіційно не могли заступати України, бо не мали жадних уповноважень. З того часу я почала слідкувати за міжнародніми жіночими організаціями, вважаючи це своїм громадським та національним обовязком і при кожній нагоді писати на Україну, найбільше до п. Людмили Старицької-Черняхівської, яку особисто знала, як приятельку моїх батька й матері, по потребу використати міжнародню жіночу арену. Під великим враженням цюріхського конгресу, я відразу, на власну руку, не дожидаючи вказівок із України (поштові зносини були тоді утруднені) — навізала зносини із центральним осідком Ліги в Женеві. Президентка Джейн Адамс жила в Шикаго, представницею в Європі була Емілі Болч, американка, а генеральною секретаркою Маргеріт Гоба, швайцарка. Обидві жили в Женеві, де Ліга мала дуже гарний і добре впорядкований власний дім, і обидві скоро стали великими приятельками України.

Відвідавши кілька разів центральне бюро Ліги ми переконалися, що треба заснувати хоч тимчасову українську групу, принайменше хоч із тих, що тоді перебували у Швейцарії і, 1920 р. цю тимчасову групу прийнято до Ліги, правда без права голосу на зборах; ми так і називались: “Тимчасова Українська Секція Міжнародньої Ліги Миру і Свободи”. “Section provisoire ukrainienne de la Ligue Internationale des Femmes pour la Paix et la Liberte.”

П. Грушевську вибрано головою секції, а мене — секретаркою. З огляду на те, що слідуючий конгрес мав відбутись 1921

р. у Відні, наша група у Швайцарії зкомунікувалася із далеко більш численними віденськими українками (п. Олена Левицька і багато інших), які теж прилучились до “Тимчасової Секції” і взяли активну участь у конгресі. З нагоди будучого зїзду в центральнім бюрі Ліги в Женеві видруковано заклик “До жінок світу” також і в українській мові.

Наступним кроком було заснування Української Секції Ліги Миру і Свободи на українській території в Галичині так, що на конгресі Ліги в Празі, 1929 р. були присутні вже офіційні делегатки від Української Секції.

Відносини з центральним осідком Ліги Миру і Свободи в Женеві стали ще тіснішими, коли на місце п. Емілі Болч прийшла п. Мері Шіпшенкс, моя давня приятелька. Вона стала українкам у великій пригоді в справі т. зв. “пацифікації” Галичини 1930 р. Коли до Європи стали надходити про те звістки, я тримала п. Шіпшенкс у курсі подій і мені, з допомогою п. Ольги Коновалець, не тяжко було намовити її поїхати до Галичини переконатись на власні очі про цю дивовижну “пацифікацію” На підставі зібраного нею там матеріалу вона зробила прилюдний доклад у Женеві, відгомін якого обійшов світову пресу.

Діяльність Ліги, як і деяких інших міжнародніх жіночих організацій, напр. Міжнародньої Жіночої Ради, занепала із відходом старших енергійних діячок: на їх місце не прийшли молоді. В такім дусі, писала до мене п. Мері Шіпшенкс 1947 року з Лондону: “Страхіття першої світової війни викликали в життя Лігу Миру і Свободи. Ця друга війна, ще страшніша і наслідків якої ми ще не можемо собі освідомити, не викликає в жіноцтва жадної активної реакції, чому?” питає мене п. Шіпшенкс. І справді, чому?

НА НАУКОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

У днях 15-17. вересня відбулась у Франції наукова конференція НТШ. Проф. д-р Н. Василенко-Полонська подала автореферат праці про „Заселення південної України в середині 18 ст.“

„Люба Пані”

Низка спогадів про бл. п. Катрю Гриневичеву

Було це в Криворівні у 1909 р. Я тоді з братом вчила приватно першу чи другу гімназію. Була ревною читачкою та переплатницею „Дзвінка” і сама вже посилала туди розв'язки загадок.

Наше приходство було тіснувате, 4-кімнатне, з яких найбільша була стереотипним „сальоном”, невикористана для мешкання, а друга — парохіяльна канцелярія мого батька. Через те у нас, крім родини, ніхто з посторонніх на вакаціях не перебував. Аж тут зроблено війняток. Ми, діти, почули, що приїде на цілий місяць червень письменниця Катря Гриневичева з дочкою. Батько відступив для них свою канцелярію. Це було щось надзвичайного, але й людина також особлива, думали ми. Редакторка нашого „Дзвінка” — це не щобудь!

Одного вечора вони приїхали повозкою аж із Коломиї. А скільки в них було всяких валізок та клунків! Це все нас дуже цікавило. Найбільше хотілось мені побачити малу Дарку. Чи пригодиться вона нам як подруга до забави?

Спершу ми з братом цікаво зазирали зза угла поки нас не представили. Сама пані — висока і струнка та дуже елегантно вдягнена, видалась нам дуже гарною. Дочка 6-7 років, бліденька та тендітна. Коли ми зашли до вечері, я з захопленням слухала дзвінкого голосу гарної пані і вже тоді здивували мене особливі звороти її мови, що відбивали від нашої поточної балачки. Її мова була дбайливо вишукана, так як вся її особа. Вона часто зверталась до моєї мами словами „люба пані” і так ми діти назвали її на все життя.

З Даркою ми дуже скоро заприятнілись. Особливо імпував мені її гамак, в якому гоїдалась у нашому садочку і якого ми їй заздрили. Але відіжджаючи „люба пані” нам його подарувала.

Тоді вчив мене й брата Михайло Козоріс, що якраз пробував свого письменницького пера. Думаю, що він багато

скористав з тодішнього побуту Катрі Гриневичевої та її порад. Бо й мене заставили дописувати до „Дзвінка” і то не дрібні речі, а цілі описи гуцульського побуту. Може й ім я завдячую те, що часом дещо напишу.

КАТРЯ ГРИНЕВИЧЕВА
в молодому віці

До того часу я вже бачила письменників-мужчин, бо до Криворівні на літній побут приїжджали Іван Франко, Гнат Хоткевич. З письменниць приїжджали туди Ольга Кобилянська й Леся Українка та я ще була тоді за мала, щоб усвідомити собі їх значення. Тому в моїй уяві підлітка закріпилась назавжди постать української письменниці, такою гарною й елегантною, як була Катря Гриневичева. Я зустрічала її й пізніше. Вона приїжджала майже кожного літа до Криворівні, але мешкала на селі та тільки деколи відвідувала моїх родичів. Ми все сповіщали, що прийшла „люба пані”. Я старалась усе засісти денебудь у куточку й прислухуватись цікавим розмовам.

Пригадую також із того часу, як дуже подивляла Катря Гриневичева гуцульський по-

бут. Тут мої батьки помагали їй пізнати звичаї й обряди нашого села. Вона й описала пізніше в одному споміні, як то моя мати закликала її — приглянутись, коли дівчину-відданицю зачісували на празник. Це була дуже складна зачіска, яку цікаво було спостерігати в поступі роботи.

Минула війна. Ми повиростили, я одружилась. Батьки мої перенеслися до Соколівки б. Косова, що став другим центром літнього відпочинку. Багато приїжджало там львівської еліти, а між ними й Катря Гриневичева з синами й дочкою. Обовязково відвідувала тоді моїх родичів у Соколівці, хоча треба було йти 9 км. пішки. Дорослою я вже краще розуміла її особливість. Багато дечого вияснив мені мій чоловік, що так як і вона — виріс у чужому середовищі. Вроджена товариськість письменниці, доповнена добрими формами, здавалась декому вимушеною та вишуканою. А це був природній вияв середовища, в якому вона зростала.

Я вже мала своїх дітей, яким розказувала про нашу визначну письменницю. Читали ми в той час „Шоломи в сонці” і „Шестикрилець”. Для них вона стала також „любою панею”, що все була якась інша від других.

На еміграції ми зустрілись якось у переїзді. Першим її питанням було: — Чи побачимо ще наші гори? Не довелось. Чужа земля прийняла її до себе п'ять літ тому, а сторожать її вічного сну гарні, але чужі гори Берхтесгадену.

К. Гардецька.

ІЗ ВІДЧИТОВОЇ ЗАЛИ

Жін. Секція „Просвіти” в Буенос Айрес влаштовує часто сходини з рефератами. У серпні відчитала Оксана Романишин доповідь про Лесю Українку, у жовтні Анна Середяк на тему „Василь Стефаник — знавець мужицької душі”.

Сценки на св. Миколая знайдете у збірнику „Зима”. Ціна 50¢. Замовляти в Централі СУА.

Цифри живуть

На наше прохання вчена-демограф розказала нам про працю в тій галузі мало відомої в нас науки. Жмут особистих даних допомагає зрозуміти незвичайний шлях нашої вченої.

Моя батьківщина — село Тростянець, Охтирського повіту на Харківщині. В дитинстві здавалося: немає гарнішого, кращого місця під сонцем! Уявлялась непрохідна гущавина нашого лісу, а на дні глибокого ставку казала няня, живуть величезні, старі-старі, аж сиві жуки. В гущавині лісу ховались печери, складені з великих каменів, укритих мохом. І дивно було дивитись, які високі дуби повиростали на кам'яному даху тих печер. Один із тих дубів був дубом "Ярослава Мудрого"; ми діти, вірили, що дуб наш дійсно походить із тих часів.

Батько наш, захоплений природою, прищепив і нам, дітям ту любов. Ми пишалися батьком: він такий був подібний до Тараса Шевченка, особливо коли взимку одягав свою високу смушеву шапку. Увечорі після довгих блукань по лісах ми сідали коло батька і співали разом із ним наших мелодійних українських пісень, яких він

знав безліч і гарно співав, акомпаніюючи собі на гітарі.

Прийшла революція і жорстоко вихопила нас із рідного гнізда. Я вперше побачила сльози на блакитних очах батька, очах мрійника, коли остання хатинка нашого Тростянця промигнула в широко розчинених дверях товарної „теплушки“.

В околицях Харкова була та сама гарна українська природа, але не така ніжна, не така задумлива. Промайнули роки вчення, Інститут Народнього Господарства. Сім осіб тільки закінчило знову відкритий статистичний факультет, а в їхньому числі три жінки.

Прийшла праця. Доросла дівчина сприйняла її з таким самим запалом, як колись маленьке дівча — свою улюблену, рідну природу. У грубих, статистичних томах мигтіли знайомі назви: сіл, хуторів, містечок і міст. Кожне ім'я тішило хвилюючими спогадами, кожна назва здавалась зігрітою рідним сонцем. Числа були — живі люди: дівчатка і хлопчики, лядьки і молодичі, дівчата і парубки, ті самі, що співали таких гарних пісень увечорі, повертаючись до дому з поля.

підлога, таким плюшем оббиті сидження. Тільки стіни до висоти балькону обведені золотими лиштвами, немов щоби підчеркнути врочистість приміщення. По боках пониже балькону є віконця для преси і тут ухо світу чуїно слідкує за ходом нарад.

Точно в 8 год. відкрив програму форуму гол. секретар О. Н. Трігве Лі. Хоч зала була заповнена по береги, кожне слово промовця відбивалось об вуха слухачів дзвінким голосом. Світ тепер поділений на три частини, говорив. Одна третина живе поза залізною, друга третина — це західні держави, а третя не належить ніде, а шукає правди, щоб прихилитись у сторону першої чи другої. Котру вибере, невідомо.

Зясувавши так ситуацію, Трігве Лі передав дальший провід голові Н. Й. Гералд Трібюн п. Гелен Роджерс Рід. Вона начеркнула в коротких словах

ціль форуму і передала провід синові В. Рід.

Дальша дискусія йшла над актуальними проблемами. Дискутовано про труднощі тієї третьої частини світу, як голод у Пакистані ітд. Та найбільше схвильовало всіх питання ізоляціонізму, що його сильно обстоював К. Байндер, редактор Міннеаполіс Трібюн. Чому Америка вкладає щорічно 15 мільонів доларів в О.Н.? Чому в Корей воює 90% американського війська? Доходила год. 10:30, коли прелсідник сьомої сесії генеральної асамблеї О.Н. делегат Канали Лестер Б. Пірсон подав загальний огляд порушених справ і короткою поомовою замкнв промови першого дня.

Слухаючи тих промов та висвітлення проблем світового значення насильно насувалось одне питання: коли засяче в тій величавій залі справжній прелставник українського народу?

Марія Демидчук

ГАЛИНА СЕЛЕНГЬ
Вчена-демограф

Навколо було товариство таких саме молодих, так само захоплених любовю до рідного краю. Числа були живі люди і з тих чисел склалися згодки, які потім з роками зробилися твердженнями, закономірностями. З роками дослідів, в міру накопичення досвіду поставали, одна за одною риси, які склали пізніше своєрідне демографічне обличчя нашого народу. Великим досягненням українських демографів були складені на підставі вселюдного перепису таблиці доживання і сподіваного життя людности українського населення. Поруч із державною статистикою працював і творив Інститут Демографії Української Академії Наук. Праця українських демографів і досі, навіть тут в Америці, служить за зразок демографічної праці в ССРСР.

Отак проходило життя і праця, керована любовю до свого народу, співчуттям до його страждань і надією на його звільнення. А тепер об'єктивне дослідження тих джерел, цього справжнього скарбу, що його залишили українські демографи, є найважливішим завданням людей, що працюють у вільній країні. Бо советська демографія постачає тільки "конкретні матеріали з конкретного приводу" і аж ніяк не зацікавлена у вивченні самого населення.

Але поза тим трапляється часом: захочеться співати, чи плакати, рідше сміятись. В такі часи зпід пера виходить щось інше, ніж наукові висновки, щось для душі. Так несподівано виникли начерки з таборового життя, які вже мають більше

(Продовження на стор. 10)

В о г о н ь

Від двох тижнів домашня атмосфера була під знаком високого тиснення. Вправді обі партії, як жіноча, так і чоловіча оминали зудару, але в повітрі висіла небезпека. Треба було вирішити проблему, якого типу, а найважливіше за яким видом купити нову кухонну ніч.

Сумніву про потребу не було.

Тому й спочатку не виглядало, що виринуть якісь комплікації. Але як при кожних переговорах, так і в цьому випадку не обійшлося без конфлікту. Роман уважав, що кожна піч, що дасть змогу зварити пристойний обід і спекти коржик — добра. Нуся хотіла мати найкращу, наймодернішу, а в висліді й найдорожчу.

— Нусечко, — почав Роман обережно. — Не гнівайся і вислухай мене спокійно! У моєї мами була така звичайна кахлева кухня на вугля, а її страви смакували мені так, як ніколи інші в житті.

— Добре тобі говорити! У мене дома не вуглям, а деревом палили у печі не кахлевій, а ліпленій із припічком і хлібною печею, а моя мама була славна на цілий деканат із своїх баб і печених поросят! Але скільки служби крутилось довкола неї! Впрочім, що це має спільного з нашим рішенням? Живемо в інших часах і якщо маємо купувати піч, то я хочу мати наймодернішу — таку зі світляними гудзиками, з годинником, що автоматично вилучує струм, щоб не треба нервово пильнувати, коли вже страва готова. Та й до неї хочу мати білі лякеровані шафки на посуду. Хочу мати порядок у кухні.

— Добре, добре, а чи ти знаєш, скільки це коштуватиме тебе праці? Щоб та вся непорочно біла обстановка була все така чиста, як ти її бачиш у склепі? — старався Роман впровадити сумнів у Нусині мрії. — Скажи просто, що хочеш видати більше грошей, тоді скорше мене переконаєш.

— Це вже зовсім не видержує критики. У нас дома була вічна боротьба з мухами, що налітали з сіней і через вікна. Треба було мисочки з солодкою во-

дою наставляти, стрічки клейкого паперу прикріпляти, а все таки було чисто і як на той час — гігієнічно в кухні. Хіба це робота — щодня губкою витерти білий ляк? От краще не надумуйся вже довше, і замість тратити час на опозицію — ходім, купимо те, що треба.

— Но, добре, добре... Завтра, сьогодні й так уже запізно. А ти вже вирішила, яку хочеш — газову чи електричну? — зітхнув Роман, пробуваючи ще остаточно протягнути справу.

— Я рішилась на електричну. Вправді, Марія переконала, що газова має вищу наругу тепла, скорше варить і пече, але електрична, не маючи полум'я, чистіша — закінчила рішуче Нуся.

— Гаразд! Буде, як ти хочеш! Нехай буде електрична, біла, непорочно чиста... Геть із вогнем! — поспробував зажартувати Роман. — Живемо в добі атома, мріємо про подорож на інші планети — то чому не маємо варити із світляними гудзиками, годинником і т. д. нашої старокраєвої гречаної каші? А тепер ходімо спати... завтра субота... наш великий день! Купуємо твою... ні, нашу електричну піч, — закінчив Роман свою дефензиву вже з головою на подушці.

— Вогонь, — подумав. — Піч, газ, електрика... який поступ. А колись? Дебри, скали, печери. Він! Креше камінь об камінь, щоб його загострити. Треба здобути гостре знаряддя на дикого звіря. Креше, креше, креше... Аж тут горяч долоню вразила! Що це? Чи зірка з-під рук вилетіла? Закурилось, гейби мряка, гейби порох. Що це? І ейби сонце засвітилось під руками? Горить! Тепло стало... Дивується його подруга. Взяла горюче сонечко на галузку й біжить-біжить у печеру дітям показати. З бідою донесла, пече в руки. Кинула в кут на сухе бадилля — горить. Ясно стало в печері й тепло. Камінюками від дітей загородила — вогнище, домашнє вогнище! З нього дим іде, печеру залягає. Тепло буде нам, тепло, думає. Сонце матимемо зимою.

— Вже рано? — подумав Ро-

ман зпросоння. — Треба вставати? Ні, це субота й ніщо не перебе йому „печерного“ сну. Обернувся до стіни. Дим, о, дим! Пригадалось бойківське село в Карпатах і його юнацька мандрівка. Дим повзе сірою струєю по стінах. А на Поділлі, о, Роман памятає! Стягається в димар, а під така розлога, го-стинна. Така, як рідний край та його люди. Відблиск вогню відбивається у віконцях та усмішках людей.

Знов мандрує Роман, але кріс давить його плече. Ліс докруги, тишина і тільки чути стукіт багатьох ніг. Вони вже довго в дорозі, втома починає перемагати. До того ще й холод дошкулює при неспаній ночі. Аж тут бадьоро випрямилась перші ряди. Замаєчила ціль мандрівки — наша стійка біля вогню. Як радісно, як жваво лопотіли полум'яні язички! Вогонь! О, як дуже зрадив він тоді цьому малому вогникові у карпатських лісах!

— Ромку, що з тобою? Говориш крізь сон... — прилягла Нуся до постелі й утерла йому піт із чола.

— Слава Богу, що збудила, — схопився з постелі Роман. — Лагодь сніданок, жінко! Мені приснилось, що ти внесла вогонь у хату... за тобою правим кермувати! Купуй піч, яка тобі до вподоби — вигукнув Роман і міцним поцілунком закрив розхилені зі здивування Нусині губи. **Орися**

ЖІНКИ ЗА БІЛЬШУ ПОМІЧ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На конвенції Федерації Жіночих Організацій стейту Нью Йорк, що відбулась в Ютиці, Н. Й., одобрено плян обниження віку із 65 до 60 тих жінок, що мають одержувати старечу пенсію із соціального забезпечення, а рівночасно не обмежувати висоти їхнього заробітку. Резолюція також жадає, щоб соціальне забезпечення було призначене для всіх, які ще досі не були у федеральнім забезпеченні.

Федерація Жіночих Організацій стейту Нью Йорк є складовою частиною Генеральної Федерації Жіночих Організацій з осідком у Вашингтоні, так само, як Федерації Ж. О. усіх інших стейтів.

По Міжнародній Жіночій Виставці

Міжнародня Жіноча Виставка в Нью Йорку закінчилась. Уже прогомонів відгук її на шпальтах преси та в пам'яті відвідувачів. Виставковий Комітет звів обрахунки та зложив звіт із своєї праці.

Тепер, коли прошуміла метушня підготовки й важка праця виступу, знаємо, що це був великий осяг. Були й недоліки, як у кожному громадському ділі. Та про те іншим разом. Тепер іде про те відвигнення того, що залишив цей виступ, яку працю проробив він у користь нашої справи. Українки не виступали на Міжнародній Жіночій Виставці в Нью Йорку вже від 1944 р. Оця порожнеча не могла пройти безслідно, бо на їх місце у враженнях глядачів втискалися інші народи та їх культурні здобутки. Ба, загрожувало й те, що наше надбання просувалось під чужим імям між публіку. Тому сам факт, що ми зайняли знову місце на такій популярній імпрезі в Нью Йорку, має вже своє значення.

Підготовка нашої й чужої публіки йшла планоно й послідовно. Більші й менші замітки в пресі появлялись своєчасно з гострим підчеркненням цікавих рис. Інформація була поставлена дуже дбайливо. (Л. Івченко в українській, а А. Миць в англійській мові). Друкована програма (редактор — Ева Піддубчишин) обіймала статті про культурну спадщину України (Л. Івченко), українське народне вбрання (Ольга Дмитрів), і українську писанку (Слава Сурмач). Невеличка, чепурно оформлена летючка подавала короткі інформації про найважливіші українські питання, що їх звичайно ставлять чужинці.

Наш виступ використав усі можливості, що їх давала Міжнародня Жіноча Виставка. У станку виставлено наше народне мистецтво, на столі МЖВ знайшлося українське Великодне наркриття, на сцені МЖВ пройшла українська програма, у контесті дітей взяли участь українські діти. Всюди позначився помітно наш вплив, усюди висунулись ми на чолові місця.

Наш станок займав догідне місце між Норвегією та вільною Чехією. Виставлені речі давали

перегляд усіх галузей нар. мистецтва (килими, вишивка, кераміка, дереворізьба, писанки). Одначе натиск покладено на народне вбрання, що його три прегарні зразки уложено зручно на стінах станку. Слідне було влаштування станку після певного декоратійного пляну й коли б можна було уникнути деякого

Одна з них у добірному народньому вбранні була немов живим відповідником до виставлених, нерухомих скарбів.

Український вечір вистави обіймав спів, танок і показ ноші у зручному сплеті. Заповідач (В. Шуст) виводив одне, друге й третє регіонально, переплітаючи свій текст даними з історії й ге-

Українська частина вистави з містоголовою комітету п. Іванною Бенцаль у народньому вбранні

перевантаження стін, то воно було б справді бездоганне. (Референтки — Оля Дмитрів і Слава Сурмач).

Українське печиво творило — як виріб жіночих рук — теж складову частину українського станку. Його чергували впродовж тижня, показуючи різні обрядові форми. На закінчення вистави воно знайшлося на офіційному гостинному столі МЖВ, представляючи українську Великодню гостину. Пишно накритий Великодній стіл звертав на себе загальну увагу. (Господарська референтка — Ірина Попзанюк).

Оба ці пункти вистави вимагали й доброї обслуги. Постійне чергування біля станку, роздавання програмки, продаж виробів народного мистецтва й печива, а вкінці усна інформація, це та служба, що завершує діло вистави. Тут комітет доложив усіх зусиль, щоб оця ділянка була переведена як слід. Станок мав завжди охочих, добре підготованих членок, що могли інформувати різною мовою прохожих.

ографії України. Щедрими оплесками нагороджувала заля поодинокі точки. Хор Української Метрополії (дир. Роман Левицький), народні танки (групи В. Бакада і „Джерело“ Р. Петріни), солістки Марія Боднар і Стефанія Нога, народне вбрання з Київщини (М. Бражник), Полтавщини (М. Боднар), Борщівщини (Н. Яворська), Городенщини (О. Масаковська), Гуцульщини (І. Волошенко, З. Лавришко), Буковини (Ст. Нога), Бойківщини (О. Новицька), Лемківщини (І. Назар). Все це творило барвну картину, що своїм багатством та рухливим темпом робила незвичайне враження. (Референтки програми — Оля Дмитрів і Слава Сурмач).

Відгуки з виставки виявлялись у численних запитах і висловах відвідувачів. Цієї сторінки не можна висвітлити у рямцях цієї статті, хоча їй варто би присвятити окрему увагу. Вистачить тільки згадати, що успіх тут був повний, бо задоволено не тільки цікавість широкої публіки. Були відвідувачі — мист-

ці й діячі, що дістали вичерпні інформації та деяку літературу.

Нам, українським жінкам лишає цей виступ ще одне вдволення, що скріплює наше самопочуття й на організаційному відтинку. Для виставки об'єдналися різні жіночі організації Нью Йорку й у повному порозумінні його перевели. Це доказ, що вже проминули часи дрібничкових непорозумінь та гурткових амбіцій. Де кличе нас велике діло й поважна репрезентація — уміємо об'єднатись і в цьому об'єднанні витривати до кінця. Правда, багато заслуги в цьому по стороні голови комітету п. Марії Демидчук та її заступниць, пп. Олени Гординської та Іванни Бенцаль. Також організаційна референтка п. Ірина Шох та її заступниця п. Катерина Пелешок доложили всіх зусиль, а обі секретарки пп. Анна Миць і Дарія Степаняк та скарбничка п. Павлина Різник вложили чимало праці в це діло. При добрій волі всіх удалось це об'єднання перевести й треба сподіватись, що воно на другий рік так само — а може й краще — цей виступ переведе. Контрольна Комісія в особах пп. Головей, Залепської та Кульчицької, провіривши — схвалила їх діло. **Л. Б.**

ЦИФРИ ЖИВУТЬ

(Продовження зі стор. 7)

історичний інтерес, але в свій час вибухли з почуття обурення і протесту. Сум за втраченими близькими і жаль по них втілений у декількох оповіданнях із підсоветського життя. Виник щоденник "Війну закінчено" — совісний, хоча й досить палкий запис спостережень, людей і фактів тих бурхливих часів. Нарешті палке прагнення до волі свого народу вилилось у повість-хроніку "Дві половинки", темою якої є німецька окупація України та еміграція.

Науковий мій дорібок складається з декількох десятків видруканих у різних виданнях статей, декількох брошур, великої книжки, присвяченої методам і організації советських переписів людности. За останні півтори роки вдалось перевести 10-15 менших і більших дослідів у різних питаннях населення, а також методів прибирання й розробки старих матеріалів. **Галина Селегень**

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 10 листопада померла у Філадельфії **Розалія Ільків**, по довгій тяжкій недужі, проживши 67 років. Приїхала до Америки більше як 40 років тому разом із своїм мужем Петром, із с. Коноюшки Сімянівські, пов. Рудки, Західна Україна.

Розалія Ільків була довший час членкою 42 Відділу США і завжди інтересувалася громад-

Розалія Ільків

ським життям. Була щира патріотка, працювала для своєї організації й жертвувала щедрою рукою на народні цілі. Під час її довгої недуги членки 42 Відділу відвідували її часто, бо вона тішилась симпатіями в усіх, що її знали.

Похорон відбувся 15 листопада з українського католицького катедрального храму, з участю великого здвигу людей, зокрема членок США з Філадельфії. Після парастасу прощала Покійну голова 42 Відділу США п. Марія Григорець.

Покійна залишила в глибокій смутку мужа Петра, синів Івана і Михайла, головного радного "Провидіння" й міського урядника, замужню дочку Елісавету і четверо внуків.

Після похорону були поминки, в часі яких на заклик п. Ірини Волянської приявні зложили 31 дол., що їх розділено: на Сиротинець С.С. Василіянок 16 дол., і на пресовий фонд "Нашо Життя" 15 дол.

Нехай буде легкою земля прибраної батьківщини щирій патріотці — покійній Розалії Ільків.

І. В.

Ділимося сумною вісткою з Бофало, що дня 26 жовтня 1952 р. померла в наслідок трагічного випадку бл. п. **Софія Перейма**, членка 49 Відділу Союзу Українок у Бофало, Н. Й. довголітня членка Союзу Українок у Галичині (Перемишль), довголітня вчителька народньої школи на Лемківщині. Покійна народилася 9 грудня 1886 р. в селі Крива п. Горлиці на Лемківщині. В Америці прожила около 3 роки.

Похорони відбулися дня 29 жовтня ц.р. з церкви св. о. Николая в Бофало. Вічна Їй Пам'ять.

Управа і членки 49 Відділу США в Бофало.

В РОКОВИНИ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ

Подаємо в цьому числі образочок із підсоветського життя. Він не вичерпує широко наміченої теми нашого конкурсу й не дає яркої картини. Але змальовує одне з лих тодішнього часу — "громадське навантаження"

Багато читачок напевне пережило його в іншій, гострішій формі. Та саме метою нашого конкурсу — видобути якомога багато відмін його. Насвітлити всі форми труднощів і страдань, що їх переходила й переходить жінка на рідних землях. Зібрати якомога вірний образ цих переходів, що кували нову українську людину.

В роковини великого голоду розписуємо цей конкурс. Не в'яжемо нікого формою чи розміром. Це може бути спомина, опис події, нарис чи репортаж. Іде тільки про те, щоб тут була змальована справжня подія, чи переживання. Авторство — коли хто цього не бажає — не мусить бути подане.

В міру того, як напливатимуть матеріали, міститимемо їх у нашому журналі. Та нашою метою не — роздрібнювати їх, а зібрати в одному виданні. Проте зможемо подати щойно тоді, коли належно відгукнеться наше жіноцтво. Коли в роковини великого голоду пригадає все лихо, що спливало на українську людину й лягало важким каменем на її душу.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Наше мешкання

Наші “чотири стіни”! Оцей закуток, де ми відгороджуємось від зовнішнього світу, гамору й темпа! Оцей затишок, що повинен нам дати відпруження й полегшу по щоденній погоні!

Як його влаштуємо? Це питання встає тепер часто перед нами. Молоді подружжя пробують вперше налагодити його. А старші нераз удруге або й утретє влаштовують домівку. У довгій мандрівці не можна було дбати про стиль. Та тепер хочеться дбайливіше причепурити свої “чотири стіни”

Дехто розуміє це дуже просто. Кулає дорогий “лівінг” і “бедрум”, вішає в ньому доброї якості завіски, застелює землю міцним килимом, і розставити кілька ламп по кутах. Що дороще, то краще. Це все звичайно на квітчастому тлі паперованої стіни. І мешкання вже готове.

Однак це не те, до чого ми повинні змагати. Таке мешкання пишне й розкішне, однак воно не затишне. Воно не лише враження “свого”, яке ми привикли відчувати в своїх “чотирьох стінах”. Воно не має того відпечатку, в якому знаходимо спокій і відпруження по трудах дня.

Часом входимо несподівано до якогось мешкання далеких знайомих. На стіні висить килим, а на столі вишивана скатерть. Ми почуваємо себе зараз серед своїх, у рідній атмосфері, хоча й мало знайомі з тими людьми. В цих “чотирьох стінах” є щось “своє”, що дозволяє нам себе краще почувати, себе знайти.

Та це не значить, що відпечаток “свого” лежить лише в килимі, чи скатерті. Це може бути ікона з рушничком на стіні, це може бути картина з рідним краєвидом, це може бути лише поличка з українськими книж-

ками. Та ці деталі потрібні, щоб викликати оте враження “свого”, якого прагне наша душа.

Як змагати до цього? Є багато доріг. Передусім треба уваги. Питання гарно влаштованого мешкання треба студіювати, зглиблювати. Цікавитись меблями в вітринах, слідкувати за проектами в журналах, спостерігати мешкання у знайомих. Це дасть нам багато помислів. Бо влаштування мешкання поступило наперед як усі сторінки щоденного побуту. Нашу зафарску мусимо лучити з поступом, із модерною доцільністю. Тільки на такій базі можемо створити своєрідний українсько-американський стиль. А він допоможе нам, як каже Софія

ІЗ ДІЛЯНКИ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

На „осінньому чаю“ Осередку Української Культури й Освіти в Вінніпегу виставлено українські вишивки, тканини й писанки. На особливу увагу заслуговує „церковне шиття“, що його виконала п. Лідія Ненадкевич для Осередку. Реферат п. Ганни Мандрики на тему „Руїнування українських історичних пам'яток“ викликав у присутніх загальне зацікавлення.

У Християнській Жіночій Асоціації в Буенос Айрес відбувся в вересні показ народньої ноші різних націй. З українських строїв була заступлена Київщина (п. Н. Онацька), Полтавщина (п. О. Бандура), Гуцульщина (п. М. Яхнівна).

З нагоди зїзду укр. молоді в Клівленді, Огайо у жовтні виставили свою багату збірку народнього мистецтва Туся й Осип Кочани. Прибула молодь та американські гості з захопленням оглянули її.

У жовтні відчитала в Лондоні, в т-ві Ембройдері Гілд п. Іванна Вітошинська доповідь про українську вишивку англійською мовою. Все це вона ілюструвала зразками вишивок із різних земель України.

Парфанович, знайти себе в країні і виявити в ній своє “я” також у цій царині.

Починаємо ряд міркувань на цю тему. Найновіші здобутки мешканевої техніки нам цікаві, правда? Отже попробуємо подати їх у доцільному насвітленні. А до них — відповідне наше доповнення у тканині чи вишивці, як його кімната вимагає.

МЯСО ДУШЕНЕ

У цьому способі сполучуємо смаження й варення мяса, що дає в висліді смашну душену страву. Таке мясо обтачуємо в муці, рум'яним з усіх сторін на сильно розігрітому товщі а потім підливаємо водою, посудину прикриваємо покришкою і варимо на легкому вогні. Це й зветься душенням (тушкованням). Тканки мяса змягшуються підо впливом гарячого товщу, а потім усе вариться в воді й парі, яка витворюється в накрійтій посудині. Звичайно викінчуємо таку страву підливою, бо вивар із душеного мяса дуже смашний і поживний.

Якщо кусники мяса менші (гуляш), тоді час душення триває коротше. Коли мясо є в одному більшому куснику, (душена печеня), тоді душення триває довше. Душена страву не має такого ароматичного запаху, як печена у печі, але вона здорова та її можна приладити й там, де печі немає.

Через товсті підливи ці страви є вище калоричні і тому відповідні для фізично-працюючих. Тому що підлива звичайно засмажена, душене мясо не годиться для хворих і виздоровців. Однак коли підлива природня, тоді ці страви здоровіші, як смажене мясо.

До м'ясних страв душених подаємо звичайно мучні додатки, як риж, каші чи макарани.

Н. Костецька

Їжа в консервах

Великою допомогою в приготуванні їжі є можливість уживати консервованих страв, особливо для господині, що працює поза хатою. Консерва це готова для вживання їжа, яка приготавлиється на фабриках зі свіжих продуктів. Звичайно, її треба тільки розігріти перед уживанням. На кожній пушці буває точно написано — із яких складників ця консерва приготувана.

Консервована їжа — нешкідлива для людського організму. Лише у деяких продуктів внаслідок пастеризації (молоко) або стерилізації (мясо, овочі, ярина) речовини частинно трапляють свої вітаміни (від високої температури). Тому в Америці є звичаєм добавляти вітамін до консервів. Добавка вітамінів до консервів теж зазначена на пушці. Крім цього обов'язково додають до деяких консервів цілком нешкідливі для людського організму хемічні речовини для консервації продуктів, особливо мяса. Ті самі хемічні речовини додають і до звичайних ковбас.

Однак все ж слід уживати також і свіжих продуктів, бо з

них можна приготувати страву по своєму смаку, до чого наші люди більш привикли.

При вживанні консервів треба вважати, щоб консерва була свіжа: пушка не сміє бути видута, а тим більше пошкоджена. Також коли консерва є відкрита, то її треба вжити в короткий час, бо інакше може зіпсуватися, як і звичайний харч.

Приготування консервів в Америці підлягає строгій контролі. Отже, повторюю, що вживання консервів не є шкідливе для здоров'я. Це служить теж великою допомогою в господарстві, особливо коли господиня працює й не може зза браку часу приготувати їжу зі свіжих харчів та турбуватися про різноманітність їжі, а з консервів може це скорше зробити.

Вже зпочатком цього століття вживали досить часто консервів і в Європі, спеціально рибних. А за час першої та другої світової війни більшість воєнків у різних країнах відживлювались консервованими продуктами — мясом, рибою, яриною. В теперішній час не можна собі уявити відживлення великих армій без уживання консервів.

ЛЕГШИМ СПОСОБОМ

Миття начиння не належить до найприємніших обов'язків. Та що ж робити? Саме воно не помиється.

У митті начиння треба багато дечого упростити, справніше виконати, охотніше взятися до діла і заощадити на часі, коли упорядкується праця крок за кроком. Наперше зробити собі навичку запрятувати за собою і зараз помити посуду, в якій приготавлиється страва. Ніколи не лишати занечищених банячків та іншої посуду скрізь по кухні. Коли нема часу сеїчас помити посуду, то бодай намочити і при найближчій нагоді зробити з нею порядок. Раз кухня приведена до ладу, то все інше піде скоро своїм порядком. Непорядок у кухні з понаставлюваним начинням звільняє іншу працю. А ще коли до того додати столове начиння з ооїду, то дійсно миття начиння виглядає страшним обов'язком. Порядок у кухні це перший крок до упрощення пообіднього миття начиння.

До миття столового начиння приступати з певним порядком. Позапрягувати позісгалі сграви найперше. З тарловок позгортати залишки і посортувати все начиння на купки. Ніколи не мити начиння не посортувавши його перше. З того виходить нелад. Наготовити собі дві великі миски. До одної дати гарячої води і трохи детердженту (синтетичне мило) і намочити в тім начиння, скільки вміститься. Лишити так на кілька хвилин. У міжчасі попрятувати в кухні, що потрібно. При помочі детердженту начиння прекрасно відмокне. Без нього навіть і не обійдешся в кухні. І ось начиння вже відмокло. Вимити його, переложити в другу миску, полляти киплячою водою, вибрати на підставку, щоб просохло. Як потрібно, то ще й сухою стиркою повтирати і назад на своє місце в шафу. Робота йде скоро і справно.

У родині, де є діти, миття начиння повинно належати до щоденних обов'язків. Привчити дітей до упорядкованих кроків, щоб вони засвоїли собі зручність і справність у роботі.

З "Укр. Голосу".

ДІТВОРА ПОТРЕБУЄ...

У попередньому числі подали ми кількість шкіл і садків в американській зоні Німеччини. У 9 садках зібрано 375, а в 8 школах 238 дітей. Здається невелика кількість.

А таки їм бракує шкільних підручників. Ілюстрованих казок, книжечок для дошкілля, й букварів для школярів.

Як багато їх марнується у нас! Дитина вже перейшла книжку й не потребує її. Правда, книжка досить уже протріпана, але ще може придатись. Чи не післати б "Першу книжечку" Матвійчука, "Марусю" чи "Мово рідна!" до Німеччини?

Посилка друків недорого коштує й не вимагає особливих формальностей. Потрібне тільки опакування в міцний папір і виразна адреса. А її подаємо нижче.

Садок чи школа в Авгсбургу

чи Новому Ульмі, обдарована книжками, подякує відсилателеві безпосередно.

Висилку букварів, книжечок для дошкілля й читанок слід спрямувати в Німеччині на адресу голови ОУЖ:

Olga Pawłowska
München-Moosach
Regierungslager

КРЕМИ

ЄВГЕНІ ЯНКІВСЬКОЇ
й інші косметичні вироби
можна набути в вирібні:

MONA LISA COSMETICS

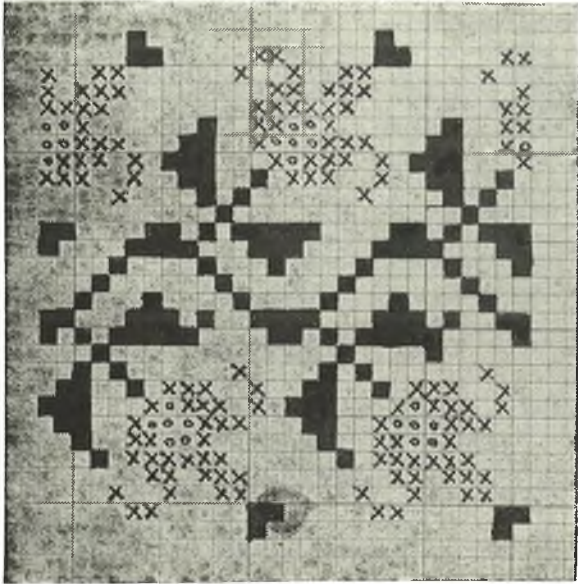
Medical Building

312 Bathurst St.

Toronto, Ont., Canada

Українська вишивка

ВИШИВАНІ РУШНИЧКИ

Якось не можемо уявити собі української хати без ікони з рушничком. А вже на свята хотіли б обов'язково прикрасити її за українським звичаєм.

Тому й подаємо зори, що їх можна вжити до вишивання рушничків. Їх приміщують на вузьких краях рушничка. Матеріал: біла панاما або вузьке рушникове полотно. Вужчі краї викінчені широким рубцем, а ширші — рубцем-завиванкою. Довжина рушничка залежить від розміру образу.

Полтавський взір

Взір „хмелик“ — взятий із альбому зорів Олени Пчілки. Виконаний хрестиком у двох кольорах, чорній і червоній. До вишивання вживати ниток марки Д.М.С., червона ч. 321.

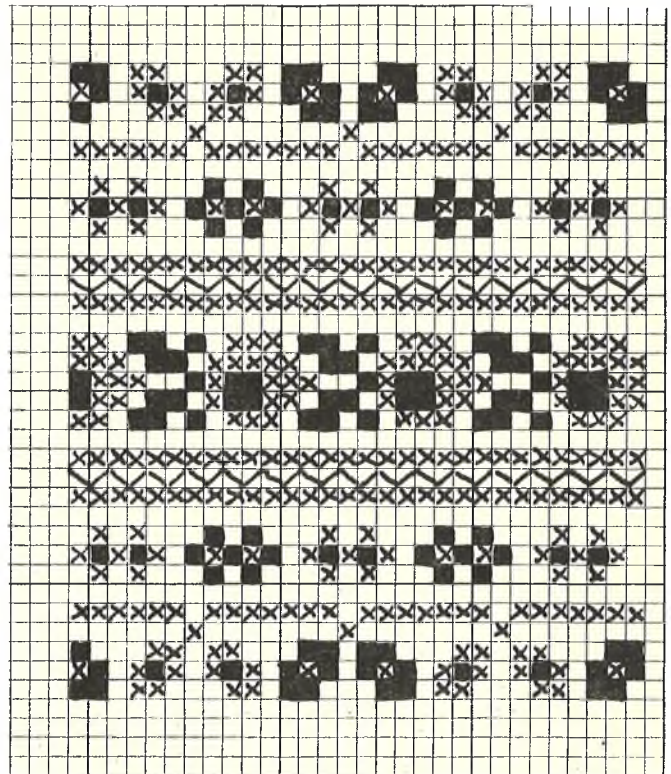
Вже вийшла з друку
ілюстрована збірка віршів
К. Перелісної

Для малят — про звірят

Ілюстрації Слави Сурмач
Ціна 60 центів
Замовляти в Централі СУА

Бойківський взір

Взір на рушничок виконаний хрестиками у двох кольорах, чорній і червоній. До вишивання вживати ниток марки Д.М.С. червона ч. 321.

Гуляш

Потрібно на 4 особи:

- 1 ф. волового мяса
- 1 ф. або трохи менше цибулі
- 1 ложка товщу
- 1 ложечка солодкої паприки
- 1 зубець часнику
- 2 ложки помідорових повил
або 2 помідори
- дрібка кмену

Покраяти мясо на плоскі куски, так що вийде 18 до 20 шт. Цибулю покроїти у пластинки й кинути на добре розігрітий товщ. Коли цибуля легко зарум'яниться, тоді кинути ложечку солодкої паприки, ще трохи помішати і залити чотирма ложками зимної води. Більше води не слід давати, бо мясо не вдушиться добре. Тепер щойно додати приготоване мясо й посолити все. Дальшою приправою є розтертий зубець часнику, дрібка кмену і помідори в формі повил чи свіжі. Це все треба прикрити покришкою й душити поволі на дуже легкому вогні впродовж одної години. Сок із мяса й цибулі випарується, а мясо вже змякне, але ще держиться в формі. Цибуля развариться на одностайну підливу.

Подаємо з картоплею, галушками, макараном.

Завиванці душені

Потрібно на 4-6 осіб:

- 1 ф. телятини від шпинки
- ¼ ф. вудженої солонини паприка, сіль, часник
- 1 ложка муки
- 1 ложка товщу
- 1 склянка води

Почистити мясо. Покраяти на платки, потовкти товчком. Солонину покраяти на тонкі платки і накладати на мясо. Посипати паприкою, посолити й посипати дрібно січеним часником. Звинути, звязати ниткою й обсипати мукою.

Розігріти товщ, підсмажити мясо рум'яно з усіх боків. Підлити водою, прикрити покришкою й душити на легкому вогні около 1 год. Подавати з галушками або рижом.

Душена вепрова печеня

Потрібно на 4 особи:

- 2 ф. мяса вепрового від шпинки
- ½ ф. цибулі
- дрібка кмену

Помити мясо, посолити. Покраяти цибулю на пластинки, дати до ринки без товщу і на це покласти мясо. Посипати дрібною кмінку. Покласти на добрий вогонь і влити пів горнятка води. Товщу не даємо взагалі, бо вепрове мясо товсте і з нього товщ витоплюється. Прикрити покришкою. Коли закипить вода, зменшити вогонь і душити півтора години. При цьому треба пильнувати й постійно доливати потрохи води, щоб печеня не висхла та при кінці була природня підлива.

Подаємо з картоплею і душеною солодкою чи квасною капустою.

Полядвця душена

Потрібно на 4-6 осіб:

- 1½ ф. полядвці
- 2 ложки муки
- 3 ложки товщу
- 1 цибуля
- ¼ л. води
- сіль, перець

Мясо почистити, обсипати мукою. Розігріти товщ, підсмажити мясо кругом, аж буде рум'яне. Окремо підсмажити цибулю, вкинути до ринки, підлити водою. Посолити, додати перцю й соли. Прикривши покришкою, душити на легкому вогні около півтори години.

Риба душена в городині

Потрібно:

- 1 ф. городини
- 1 ложка масла
- 1 склянка води
- 1 ф. риби (свіжа або морожена фльондра)
- 1 ложка муки
- 2 ложки товщу
- 2-3 ложки помідорових повил
- сіль, перець

Городину почистити, посікти й вкинути на воду, додавши масла. Нехай раз закипить. Рибу почистити, вибрати з остей. Обсипати мукою, підсмажити з обох сторін рум'яно на сильно розігрітому товщі. Відцідити городину і виложити в ринці. На те покласти рибу і підлити все трохи водою. Додати соли й перцю та помідорових повил.

Прикрити покришкою, душити 30 хвилин на легкому вогні.

Хрін із яблуками

Потрібно:

- 2 ложки тертого хрону
- 4 яблука
- 1 ложечка цукру
- сок із цитрини

Хрін втерти на дрібній терці. Яблука пооббирати, втерти на яринній терці і вимішати зараз із цитриновим соком. Додати цукру до смаку й все разом добре вимішати.

Торт хлібовий

Потрібно:

- 8 жовтків
- 6 унцій цукру-мучки
- 2 унції масла
- 2 унції смаженої помаранчевої шкірки
- 2 унції мигдалів
- 6 унцій чеколяди
- 12 унцій сухого темного хліба (пошукати за хлібом, що зветься в торгівлі „фармер-бред“)
- 8 білків

Жовтка старанно втерти з цукром, додаючи масла. Шкірку посікти ножом на дрібні куски. Мигдали змолоти враз із лущинкою. Чеколяду й хліб, добре сухий, змолоти на машинці від мигдалів. Приготувати дві тортівниці однакової величини й добре вимастити товщом. Білка вбити на шум. Легко получить всі складники разом виложити до тортівниць. Пекти у добре вигрітій печі на 350 ст. впродовж 25 хвилин, а потім на 300 ст. впродовж 20 хвилин.

Потрібно на начинку:

- 4 ложки квасної мармеляди (морелевої)
- 2 жовтка
- ½ ложки цукру-мучки
- сок із 1 цитрини
- ¼ ф. чеколяди
- ½ ф. солодкою масла

Квасною мармелядою помастити тонкою верствою оба коржики.

Жовтка втерти з цукром і цитриновим соком. Чеколяду розтопити над парою. Масло лишити в кімнатній температурі, щоб змякло. Получити все разом, добре втерти. Переложити коржики тонкою верствою і помастити зверху. Обсипати посіченими мигдалами, обібраними зі шкірки.

Олена Цегельська

ТЕЛЕФОН ДО СВ. МИКОЛАЯ

— Галло! галло! Чи там св. Миколай? Бо тут я, Данко Пелехатий, дванадцята вулиця, число три. — Так Данко кличе св. Миколая через свій маленький телефон, що йому татко подарував.

— Святий отче Миколаю, тут я, дуже нечемний Данко. Я прошу прийти до мене і принести мені малий літак. Такий зовсім малий, малюсенький — такий, щоб міг трошки, трошечки літати по кімнаті, якщо я його накручу.

— Св. Миколаю, я був дуже нечемний: я скинув вазон з квітками з вікна на вулицю, котика тягнув за хвостик, метелика замкнув у пляшку і мучив. І ще я Марусі вилявав чорнило на нову суконку. Одного разу я збив шибку, та ще й до того зіпсував мамі машину до шиття.

— Св. Миколаю! Я дуже нечемний хлопчик, але я ХОЧУ бути чемним, тільки ніяк не можу. Прошу не гніватися на мене і прийти!

— Ага! Ще прошу не приносити мені ніякого прутика, бо Марійка буде сміятися з мене. Вона все дуже чемна. Хвилинку Данко слухає. Нічого. Тільки щось шумить у слухавці.

— Мамо! мамусю, я телефоную до св. Миколая а він мені нічого не відповідає.

— Я чула, синочку, чула все. А деж св. Миколай може відповідати всім

дітям! Їх же так багато-багато. А всі чогось просять, то телефонують, то листи пишуть. Але я знаю напевно, що св. Миколай чув твій телефон. Він знає про тебе і не забуває.

— Не може бути! — Знає? То він напевно також давно вже знає, що я такий дуже нечемний.

— Так. Але він чув, що ти ХОЧЕШ бути чемним. Ти це йому сказав.

— І що мамо? І св. Миколай прийде до мене?

— Напевно прийде, мій синочку.

ЛИСТОЧОК ДО НЕБА

Гей, пішлемо листочка до раю:
„Не забувай нас, святий Миколаю!
Не забудьте про нас, янголятка!
Просьте нас наші хлопці й дівчатка.

Ми були завжди чемні і милі,
До садочка охоче ходили,
Поважали матусю і тата,
І любили сестричку та брата.

Ми складали долоні маленькі
І молились до Божої Неньки,
То ж гостей ми чекаємо з неба —
Ну, а чорта нам зовсім не треба!“

Гей, напишем листочка до раю:
„Ми чекаємо, святий Миколаю!
Ми чекаємо вас, янголятка!...“
І підпишемо:

ХЛОПЦІ Й ДІВЧАТКА.
(рз)

ЗАМИРЕННЯ З ЗИМОЮ

ЗИМА: Я холодная Зима, в мене милости нема, я на людський біль німа, не благайте — все дарма!

ДІТИ: Ми, хлоп'ята і дівчата, взулись в теплі чоботята, нарядились у шапки, закурили у хустки, вийшли Зиму зустрічати.

ЗИМА: Ей, глядіть! Я землю всю — білим снігом притрушу.

ДІВЧИНКА: Снігом нас не налякати — в нас до снігу є санчата! Гей, згоризгори з'їжджати будем, хлопці і дівчата!

ЗИМА: Мій Мороз усі квітки заморозить на кістки.

ХЛОПЧИК: Та зате в нас на лиці розцвітають рум'яні.

ЗИМА: Я сердита, я весь світ — закую в холодний лід.

ДІВЧИНКА: Ми ж на совгах, на льодочку, будем мчатись по ставочку! На ковзькому, на льоду всю забудемо біду.

ЗИМА: Я пішлю великий Вітер, зажену вас в хату, діти!

ХЛОПЧИК: Швидші ми, як Вітер твій, невидючий бурсвій. Наш рятунок не в утечі — ми йому покажем плечі.

ЗИМА: Бачу, що прогнала я: замала снага моя. Примирімся, краще, діти! Хочу з вами в згоді жити! Я обсплю вас зірками, срібляними квіточками, задзвоню я вам дзвінками, небом блиски розіллю, бо відважних я люблю!

Р. Завадович

ДІД МОРОЗ І НОВАКИ

Сніг блискучий, сніг біленький
Дід Мороз приніс сивенький,
Він злякати хоче нас
В зимовий холодний час.

Гей, мерцій берім санчата
І ходімо погуляти!
Не злякаеш, діду, нас
В зимовий холодний час!

Куль зі снігу маєм много
Полякаймо трішки його!
Дід зі страху аж присів —
Не злякає новаків!

Н. М.

Казочки з „Нашого Життя“ знайдете у збірнику „Соняшні Дні“. Замовляти в Централі СУА. Ціна 30 центів.

Святий Микола й пробний янголик

У небі, в райському саді був великий рух. Одні янголики сиділи на деревах, зривали яблука й кидали їх на долину, де стояли другі, що ловили їх у фартушки. Інші трясали горіховими деревами й горіхи, мов град, лопотіли в траву; а знов інші носили коші повні солодких пахучих медяників і тісточок. Але старші янголики з поважними личками стинали з кущиків сухі галузки й звязували їх золотими стяжечками в різки. Сьогодні ж день, коли св. Миколай сходить на землю, щоб обдарувати чемних діточок, а нечемних покарати. Це його обов'язок вже від давнього часу.

Миколині санки стояли вже перед дверми, а два великі олені запряжені до них потрясали нетерпеливо головами, аж дзвіночки на їхніх шиях дзвонили, мов срібний сміх. Янголики напакували два повнісінькі мішки і з галасом та сміхом тягнули їх до санок.

Один маленький янголик стояв при тій веселій праці трохи сумно збоку. Він так радо хотів помагати, але інші відсували його на бік і говорили:

— Залиши, ти ще цього не розумієш!

— Це правда, що я ще коротко тут на горі. Спершу мушу, як і кожне янголя, перебути пробний час, тому ще навіть крил не маю, але тут я міг би зовсім добре помагати, — думав янголик.

А св. Миколай, зітхаючи та бурмочучи під носом, натягав свої великі чоботи, вдягав грубий кожух та хутряну шапку на вуха. Він виглядав страшно, так що можна було злякатися, але його любе старече обличчя було одна сердешна доброта.

Це відчував також пробний янголик, бо притулювся близьенько до дідусевих колін.

Нарешті все було готове. Св. Миколай перевірів ще раз мішки, погладив янголика по голівці, помахав усім на прощання і сказав:

— Отже, будьте чемні, дітки, аж поки я вернуся. Потім шугнув на своїх санках у саму середину густої сніговії.

Янголи пішли знов на соняшну, теплу, небесну поляну, тільки пробний янголик залишився й глядів у долину, де зникли санки св. Миколая.

— Бідний св. Миколай, — думав він — ось їде в холод і темряву та ще мусить тягати з собою важкі міхи. Він усіх обдаровує, але хто йому щось подарує?

Маленький пробний янголик зовсім посумнів. Аж нараз весело засміявся, бо гарна думка прийшла йому до голови. Він хотів щось подарувати св.

Миколаєві; щось, що святий дідусь буде дуже потребувати, коли вернеться додому.

Янголик оглянувся обережно, чи не дивиться хтось, а відтак побіг швиденько до комірки, в якій переховували взимі веселку. Вона була, вправді, гарненько звинена, але на кінцях можна було витягнути кілька ниток, з кожної краски дві: червона, жовтогаряча, жовта, зелена, синя, фіолетна. Потім відломив янголик із кущика два гладенькі патички, сів у куточку і став плести мов на дротах, так як навчився на землі в тітки Марусі.

Багато годин проминуло заки св. Миколай скінчив свою роботу. Того року потребував багато різок. Чи можна подумати? Деякі діти не вміли навіть маленької молитви! Але й чемних діток було багато й мішки св. Миколая були порожні. Святий дідусь

був утомлений і перемерзлий, і коли добрі олені спинилися перед небесними воротами, він пішов в свою кімнату, щоб завітися й вигідно відпочити.

— Ого? А це що тут лежить? Пара гарненьких капців? Всіми барвами веселки мерехтять вони!.. Ай, чудово!

Св. Миколай скинув важкі чоботи й шугнув ногами в нові капці. Які ж вони були мягенькі, які теплі, а як прилягали! І тут лежала навіть карточка:

„Любому святому Миколаєві, щоб також мав трішки втіхи“.

Св. Миколай вийшов із кімнатки й задзвонив дзвіночком, що висів біля дверей. І тут позлігалися всі янголики, щоб поздоровити його. Але він сказав:

— Гляньте, які гарні капці. Хто це міг мені їх подарувати?

Янголики дивувалися й усі потрясли головками, ні, щось такого жодному з них не прийшло на думку. Але в останньому ряді стояв пробний янголик і зовсім почервонів.

— Отже це ти був, сказав св. Миколай і випровадив його наперед. — А звідки ти мав такі гарні нитки?

Тут почав янголик плакати: — Я хотів тобі так дуже щось подарувати й узяв кілька ниток із веселки; але я цього напевно більше не зроблю.

— Ходи до середини, — сказав св. Миколай.

Буме! затріснулися двері й янголики зашепотіли:

— Тепер він буде покараний...

Але, коли двері знову відкрилися і янголик станув на порозі, вони побачили, що це не був уже пробний янголик, бо на раменах у нього блестіла пара сніжнобілих крилець.

— Лети маленький янголику, — сказав св. Миколай, — і нехай твоє добре серденько сіє любов на небі й на землі.

Кляра Гайнер

(Переклад Ніни Мудрик)

ГІСТЬ ІЗ НЕБА

У дитячий край щасливий
Йде весела вість:
Понад гори, понад ниви
Їде з неба гість!

Їде, їде гість багатий
У дитячий край —
Хто цей гість, ви раді знати?
— Святий Миколай!

за Я. Вільшенком
рз

Не лінуйся, не пустуй,
добрі чоботи взуй,
сиву шапку, кожух
одягни, — тоді — “Ух”! —
на дороги, ставки,
щоби совги й санки
не лежали в пилу
на горищі, в кутку...
Гей бо, вітром лети,
снігом все замети,
хай гука дівтора:
“От зима, так зима”!

Ірина Наріжна

СНІЖОК

Сипле дрібно сніжок,
Сипле, сіє, трясє
На повітку, стіжок —
Вже не видно стежок,
Забіліло усе.

Забіліли горбки,
Забілів полем шлях —
Де мої чобітки?
Вже пора на санки —
Ах, ах, ах!

Р. Завадович

ELEANORA KULCHYCKY

REFLECTIONS

The bi-partisan attempt to increase the size of America's voting public has continually gained momentum during recent years. At election time we are deluged with appeals from all quarters to go to the polls and vote, whoever our candidates may be. And from election to election a larger percentage of former non-voting citizens realize the importance of exerting the precious right of the vote.

Whether the increase of voting is due to effective advertising or is a reflection of a deeper realization on the part of the American people that only those who use their rights can preserve them, this greater activity is a very gratifying sign of our nation's political health in these times of world-wide political disease.

The results of the recent presidential election may not be pleasing to everyone, but there is one aspect of the election which both Republicans and Democrats look upon with pride. On November 4, 1952 the American people went to the polls in greater numbers than ever before. And in the forefront of this great display of the basic principle of democracy—the vote was the largest group of women ever to vote before, anywhere in the world. If we have a right to be proud of the conduct of the nation as a whole in this election, we certainly must be proud of American womanhood. Almost all the major political analysts agree that this was a "woman's election"—it was the female vote that played the decisive role in the outcome.

American women have hitherto been notoriously remiss about their political rights and obligations. After a long and sometimes bitter struggle, women succeeded in winning an equal footing with men in American political life, only to relax and become lazily disinterested in the very rights for which they fought so hard.

Many women felt that politics was the business of men; many believed that they were not qualified to pick a candidate; many were content to stay in their homes and allow the world

to take care of itself. Perhaps it was the deep longing for peace felt by the mothers, sisters, and wives of our soldiers in Korea that brought women to the polls this year. The analysts seem to feel that this is the case. But we cannot overlook deeper lying causes. And the most important one is that women have been waking up in recent years—responding to the modern tempo of living. They are becoming leaders in business, in the arts, in politics. Women are becoming educated, informed.

It has been said that the degree of informed political activity in a nation is the final mark of that nation's relative maturity. It is only natural that in the gradual evolution of women's role as world-citizen, a high consciousness of the importance of politics should be one of the last and most difficult achievements. But now, we in America are realizing that state of maturity. We have had women in the Senate, women in the House of Representatives. During the nominating conventions this summer at least three women were mentioned prominently as possible candidates for the vice-presidency. Women are becoming more and more active on the local and state political scene and now—the ultimate sign, more women than ever before voting in a national election.

This, then, is the current news of the times. It is something to be proud of. Is it not possible that women may bring a new view-point, a deeper insight, a greater sensitivity to bear on the world's problems? Is

THE UNWLA BUILDING

A long cherished hope of the Ukrainian National Women's League is about to become a reality. As this issue goes to press, final arrangements are being made to complete the purchase of a building which will be the Headquarters of the Women's League. The large building on North Franklin Street in Philadelphia will serve to house the executive headquarters, Editorial Staff and administration of magazine "Our Life" and will provide a source of income for the League. In the event that the Central Office is moved to another city, this income will support the offices of the new headquarters.

The League has at last secured a home where the large collection of Ukrainian art can be properly displayed, where a library of Ukrainian publications can be maintained and has established an office which will reflect the strength and prestige of the Ukrainian Women's organization.

All Branches of UNWLA are participating in this project.

it not possible that enlightened womanhood may find the answer to some of the riddles that are confusing our troubled world? The voting record is just a start. Women must not only vote, they must be informed—they must participate.

Did you vote in the election? If the answer is yes, good. But you cannot stop there. Resolve to keep an interest in world affairs, so that you will become a part of the decisions, great and small, which must be made and made well, if we are to survive. These decisions cannot be made without women.

To All Our Friends The Very Best Wishes

of a

MERRY CHRISTMAS

and a

HAPPY NEW YEAR

О. Кисілевська

Кінцеве слово

Починаючи з місяця травня ц. р. в кожному числі „Нашого Життя“ на сторінках СФУЖО, видне місце займала дискусія, започаткована статтею пані О. Сулими п. заг. „До програми СФУЖО“. Головний закид, який піднесла в своїй статті шановна авторка, був той, що СФУЖО не зуміла притягнути до співпраці українського жіноцтва східних земель, не старалася зрозуміти, вивчити психологію теперішнього українського жіноцтва, а вслід за тим не приноворила нових метод праці, що відповідають нашим сьгоднішнім потребам.

Видно, що пані Сулима порушила важливу й болючу (не тільки для українського жіноцтва, але, як сама каже, для всього громадянства) справу, коли вслід за її статтею обізвався на сторінках СФУЖО цілий ряд поважних представниць східних земель — висказуючи свій погляд на порушену проблему.

І так у червні почули ми голос п. Ніни Синявської, б. ред. „Жіночого Світу“ у Вінніпегу. В липні й серпні були статті пані О. Трофимовської, члена жіночих організацій ще з часу скитальщини. Тоді ж сказала своє слово проф. Е. Жук, що має за собою 40-літній стаж громадської праці. В жовтні почули ми голос діяльного члена СФУЖО, діячки й одної з основниць ОУЖ на еміграції В. Шпаківської. Вкінці на сторінках листопадового числа висказала свою думку членка Колегії СФУЖО пані Н. Іщук-Пазунок.

Ціла ця цікава й поважна дискусія з платформи закидів провідові СФУЖО, зійшла на важливу загальну проблему потреби зрозуміння, зближення і співпраці жіноцтва східних земель із західними.

Винування СФУЖО за дотеперішній брак або недостаточний стан тої співпраці не має жодного оправдання, бо СФУ-

ЖО не є організація з індивідуальним членством, яка могла б приймати, або не приймати в свої члени жінок як таких. Вона не може теж переводити безпосередньо праці в жіночих організаціях. СФУЖО є федерацією, що має координувати працю в жіночих організаціях у загально-національних справах, давати піддержку їхній праці, ділитися досвідом праці в поодиноких країнах. Безперечно СФУЖО старається впливати і буде впливати на будуче, щоб усі організації втягнули якнайбільше жіноцтво з усіх земель та втворили співпрацю так давно осілих, як і ново прибулих.

У своїй діловій праці СФУЖО старається втягнути якнайбільше жінок із східних земель до співпраці. І так у комісіях СФУЖО працює цілий ряд визначних жінок-придніпрянок. Також найновіша ділянка праці СФУЖО — радієві передачі через Рим і Голос Канади для жіноцтва за залізною заслоною дуже затіснило співпрацю СФУЖО з представницями східних земель. Круг тих співробітниць доволі широкий і збільшується з кожним днем.

Так отже СФУЖО аж ніяк не можна обвинувачувати в браку змагань до співпраці з жіноцвом східних земель. Та це не змінє факту, що назагал ця співпраця є замала й що треба її якнайбільше оживити й поширити. Про причини того сумного факту та чия в тому вина, ми мали змогу дещо довідатися із статей, про які була згадка вище. Шкода, що крім зясування того факту й потреби зло направити, не почули ми конкретних проектів, як це можна б осягнути. Одначе це вже великий крок уперед, що така дискусія в поважному тоні відбулася й звернула нашу увагу на цю дійсно пекучу й важливу справу. СФУЖО підійме

ДО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА!

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій обедує в теперішній мент одинадцять членів, розкинених у різних країнах світу. Посилена її праця засягає щораз нові круги. Базар М.М.М. стає вже щорічним виступом перед добірними кругами Парижа.

Конгрес М.М.М. у Брюсселі у травні 1953 вимагає солідної підготовки та доброго виступу. Радіопередачі СФУЖО через висильню Рим і Голос Канади стають постійним виявом жіноцтва еміграції.

Із засягом праці ростуть також витрати СФУЖО. Більшість наших членів — це новостворені централі, що мають малу фінансову спроможність. А час іде й вимоги його ростуть! Потреба координації праці та нашого заступництва перед чужиною така пильна, що не дає нам змоги чекати.

Щоб дати матеріальну базу для праці СФУЖО — Управа рішила перевести збірку на організаційний фонд. В тій цілі фінансова комісія СФУЖО видрукувала бльочки по 50 і 20 ц. які будуть поширюватись у ЗДА й Канаді. Збірку будуть проводити у більших скупченнях уповаженні СФУЖО.

Купуйте бльочки, як жертву на організаційний фонд СФУЖО!

Олена Кисілевська, голова
Олена Лотоцька, містогол.
Амалія Рублева, секр.

всі ці завваги і напевне створить окрему комісію для студій над проблемами підсоветської жінки.

Нам присвічує одна велика ціль: потреба порозуміння й вирозуміння і співпраці всього жіноцтва, як і цілого громадянства — для підготовки й прискорення всіми гаряче бажаної хвилі, коли зможемо всі разом стати до побудови нового життя вольного українського народу.

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

УКРАЇНСЬКЕ ЖІНОЦТВО БЕЛЬГІЇ НА НОВОМУ ЕТАПІ

В міру того як розіздиться українська еміграція з Бельгії, то й слабшає зорганізоване життя українського жіноцтва. Воно стоїть тепер перед новим етапом. Та оглядаючись на пройдений шлях слід відмітити його головні моменти.

Найбільшого розквіту досягла праця жіноцтва в часі 1949-50 рр. Число секцій зросло до п'ятнадцять. Кожна з них перевела спільне свячене чи Свят-Вечір поза іншими імпрезами та участю в церковному житті і в роботі заг. гром. організацій (УДК, у шкільній праці УНОТ-у).

Тепло пригадується невеличкий, але міцний і культурний, жіночий гурт у Тразені (голова Н. Раковська і С. Радьо) з його вечорами рефератів, ім-позантними святами (св. Миколая і ін.), — найкращі в Бельгії вишивальниці і співачки Фленю (голова секції П. Гумен, к.-осв. референт С. Галат) — жіночий гурток без якого не обходилось жодне церковне свято чи загально-український виступ, і який не раз репрезентував нас перед чужинцями, — миле своєю щирістю і гостинністю жіноцтво Вінтерслягу (містоголова М. Кузій, секретарка К. Філь), що свою громадську працю виконувало з високою свідомістю і таким молодим запалом, — активне і жертвене жіноцтво Шарлеруа і Маршьєн-о-Пон (голова А. Гут, містоголова Ф. Гарасим, к.-осв. реф. І. Коваль) і його славні на цілу Бельгію кожнорічні Свята Матері; також на велику похвалу заслуговують Жіночі Секції Ватерсхей (голова П. Туринська, містоголова С. Лучковська, секретарка С. Сидор), Зольдер (голова А. Мельник), Серен (голова О. Надолічна), Льеж (голова А. Худа, містоголова В. Михайлів, секретарка А. Космич) і ін.

Великим піднесенням закінчується праця 1950 року. Український виступ на Міжнародній Виставці-базарі в Парижі, за ініціативою СФУЖО, в якому брали участь всі наші секції, і який приніс славу українському імені в світі, був переведений майже повністю жіноцтвом Бельгії.

З початком 1951 року, у зв'язку з посиленням виїздом, поволі починає знижуватись жіноча громадська активність, і до кінця року припинюють працю осередки в Тразені, Фленю,

Ля-Люєвр і ін. Та, не дивлячись на це, в осередках, де ще полишився актив, робота не завмирає, і тут на першому місці стоїть жіноцтво Шарлеруа і Маршьєн-о-Пон. Завдяки невтомній енергії всього жіночого колективу і, зокрема, п. Ірини Коваль і місцевого п'яроха Всч. о. І. Кота, влаштовано і Свято Матері, і Свято Св. Миколая і спільний Свят-Вечір. Також не вгасає вогник жіночої громадської праці і по осередках Ватерсхей, Рессе і ін.

У цьому коротенькому описі трудно представити повну картину всієї громадської праці і успіхів кожного жіночого гурта зокрема. Можна тільки з певністю сказати, що, помимо своєї внутрішньої організаційної роботи та зовнішньої репрезентації і освідмлюючої праці поміж чужинцями, працюючі жіночі руки всюди вносили свою цеголку, чи то в церковному житті чи в загально-громадській діяльності.

Переходячи до нашого майбутнього, треба сказати, що перспективи жіночої громадської праці не виглядають рожево. Мала кількість нас і велика розсіяність не дозволять провадити роботу в тих рамках і тих формах, як це було досі.

Але чи це значить, що ми маємо опустити руки?! Ні, і ще раз ні!

Як той борець, що не має права під час бою зі своєї волі вийти з нього, так і ми не сміємо припинити своєї громадської активності і праці ні на хвилину! Бо ми потрібні, і ми це довели нашою проробленою працею, нашим вкладом у загально-національну справу. Необхідно лише зробити організаційну перебудову і намітити нові форми роботи, що, віримо, успішно розв'яжуть наші загальні збори, які мають відбутися найближчим часом.

З. Витязь

СОЮЗ УКРАЇНОК У ФРАНЦІЇ

Загальні Збори Союзу Українок відбулися 8. червня 1952, на яких вибрано Управу в такому складі: Анна Сапун — голова, проф. Олександра Горайн — містоголова, Ростислава Матла — секретар, Марія Мазур — скарбник, Наталка Трухла-Гладій — звязкова, Анна Пастернак — господиня, Іванка Винників — культурно-освітній референт. Члени Управи: Коваленко Н., Сіак Д., Очеретна Н., Зінкевич Н.

ВІСТІ ФЕДЕРАЦІЇ

На днях розіслали ми централю обіжник ч. 7. Прохаємо уважно прочитати його й постаратись, яко мога скоро виповнити анкету про економічні умовини життя української родини, яку залучено. Вона потрібна нам як матеріал для нашого виступу на конгресі МММ у Брюсселі.

Прохаємо жіноці централі — надсилати нам програмки чи друки, видані з нагоди імпрез чи інших виступів. В нашому архіві зберігаємо також весь друкований матеріал та всі пресові замітки, що торкаються діяльності жіночих організацій.

Підготовляється календар святочних імпрез, який буде розісланий незабаром. Прохаємо стриматися ще з розплануванням свят та розглянути наш проект.

Контрольна Комісія: Мельникович Ю., Кульчицька А., Кобрин М. На своєму засіданні у вересні ц. р. Управа СУФ кооптувала ще двох членів: на пост організаційної референтки — Віру Дратвінську і на пресову референтку Олю Колянківську.

Новопереорганізований Союз Українок у доволі короткому часі виявив уже свою діяльність. В липні ц. р. влаштовано з успіхом „конкурс молодих талантів“ під мистецьким керівництвом проф. музики п. О. Горайн.

Пані Іванка Винників, культ.-освітній референт, дала реферат про жіночий рух у Галичині. Представниці СУФ Срали участь у різних імпрезах, влаштовуваних громадськими установами Франції. Навязано контакт з існуючою вже віддавна клітиною Союзу Українок в Ліоні та основано Філію СУФ у Лянс. Намічено розвинути діяльність допомоги старшим людям та спеціально звернути увагу на виховання дітей та молоді, організування святкування та академій й навізування зв'язку з французькими організаціями.

В найближчому часі стоїть на черзі допомога у влаштуванні української участі на Базарі Світового Руху Матерей, що відбудеться 4. грудня в Парижі. Пресова референтура СУФ

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 7. листопада ц. р. упокоїлася в Бозі після довгої недуги довголітня членка 21 Від. СУА в Брукліні, **Катерина Занько**, проживши 64 р. Покійна походила з Мостів Великих, пов. Жовква, Зах. Україна. Була тихої вдачі, щиро жертвувала на всякі цілі. Членки провели її в жалібних лентах на вічний спочинок на цвинтарі св. Йоана.

Покійна оставила в смутку чоловіка Степана й чотири дочки: Юлію, Марію, Ольгу, Анну, трьох зятів та 6 внучок.

Хай прибрана земля буде їй легкою! **А. Слободян**, секр.

Дня 6 листопада попрощалася зі світом членка СУА Відділу 23 у Дітройті Катерина Візнічак у 59 р. життя. Покійна походила зі с. Кінське, пов. Березів. Залишила в смутку чоловіка Володимира, синів Івана та Михайла і дочку Анну. В останню дорогу провела її родина та членки 23 Відділу СУА. Земля нехай буде їй пером!

А. Назаркевич, секр.

СВЯТО ТРОЯНД У ЛЮКСЕМБУРЗІ

Щороку влаштовується в Люксембурзі свято троянд під протекторатом принцеса Люксембургу та високих достойників. У ньому беруть участь різні фольклорні групи, а цього року запрошено й українську. Великий успіх мав хор „Трембіта“ під проводом диригентки Олі Федчук та танкова група з Віллерю.

Фонд „Мати й Дитина“:

Окр. Рада СУА, Филад.	15.00
Відділ 8 Бронкс (збірка)	13.50
Хор „Сурма“, Филад.	10.00
Г. Коровицький, Бруклін	5.00
Л. Рубель, Парсонс, Канз.	5.00
Гр. Олійник, Филаделфія	5.00
Мих. Григорчук, Филад.	3.00
А. Бутрин, Филаделфія	1.00
Наталія Леочко, Филад.	1.00
Емілія Слободзян, Филад.	1.00

На потреби Централі СУА:

Від. 20 Филаделфія	16.00
46	10.00
48	10.00
Ст. Вовчок, Филаделфія	3.00
К. Шманда, Филаделфія	2.00
Лідія Лемішка, Филад.	2.00
Ірина Дяків, Филад.	2.00
Софія Миць, Филад.	1.00

З подякою —

Стефанія Пушкар, фін. секр.
Марія Бабіак, касієрка

Купно Дому СУА. Мрії й бажання Союзнок мати свою власну хату СУА, нарешті стають дійсністю.

Члени Головної Управи СУА намітили вже будинок в українському осередку у Філадельфії, який має бути закуплений в найближчому часі. Маємо надію, що з новим роком перенесемо Централю, бюро СУА, редакцію й адміністрацію журналу Наше Життя до власної хати.

Тепер слово за Відділами СУА. У відповідь на обіжник висланий до Відділів, в яким зясовано докладно справу купна Дому СУА та уділів (шерів), прийшли вже зголошення кількох Відділів, які на своїх зборах вирішили взяти 100 долярів уділи (шери). Відділ 34 СУА в Коговс, Н. Й., прислав вже навіть гроші. Поодинокі членки СУА обіцяли дати безпроцентову позичку в досить поважній сумі.

Спасибі усім, що так щиро піддержали добру думку власного Дому СУА.

Наше Життя: З черговим чином, за січень 1953, здержимо висилку журналу Наше Життя тим передплатникам що залягають ще за 1952 рік. **До 15 грудня** просимо вирівняти Вашу залеглість, або повідомити нас листівкою, що бажаєте зостатися передплатницею журналу та пришлете передплату. Реченець закінчення Вашої передплати зазначений на наліпці з адресою.

Телевізійний апарат: Як ми вже згадували в Нашім Житті та обіжнику до Відділів, є в розпродажі книжечки з льосами на вигравку телевізійного апарату. Книжечки вже частинно вислані до Відділів, інші якраз тепер в дорозі. Прохаємо їх розпродувати, бо дохід з вигравки призначений на Дім СУА.

Святочні побажання Відділів і поодинокі, приймаємо до 15 грудня ц. р. Ціна розміру оголошень подана на другій сторони обкладинки Нашого Життя.

З щирим привітом,

Екзекутива СУА.

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА від 29. вересня до 25. листопада 1952

Річна вкладка й організаційний фонд:

Від. 26 Гемтремк	20.00	5.00
33 Клівленд чартер	5.00	
34 Коговс	20.00	20.00
(1950-1-2)		
52 Филаделфія	20.00	—

Фонд Централі СУА:

Від. 8 Бронкс	4.60
26 Гемтремк	85.00
34 Коговс	33.00
41 Филаделфія	13.00
49 Боффало	25.00
52 Филаделфія	13.00

Пресовий фонд „Н. Ж.“:

Відділ 26 Гемтремк	45.00
п. Корнель і Катерина Пелешок, Нью Йорк	30.00
Ір. Волянська з похорону Розалії Ільків, Филад.	15.00
Ап. Рудакевич, з уродин Марії Насевич, Филад.	10.00
М. Стасюк, Форест Гиллс	10.00
Єв. Задорожна, Филад. з уродин	8.50

К. Протасевич, Филад.	5.00
Ст. Ковбаснюк, Флашинг	5.00
Стефа А. Гринько, Коломбія, Н. Дж.	2.50
М. Бендзяк, Филаделфія	2.00
О.І. Залізняк, Монтреал	2.00
Ап. Зелінська, Детройт	1.00

Фонд Будови Дому СУА:

Відділ 34 Коговс, (1 уділ)	100.00
Стефа А. Гринько, Коломбія, Н. Дж.	10.00
Ап. Рудакевич, з уродин Марії Насевич, Филад.	10.00
Єв. Задорожна, Филад. уродин	8.50
Єва Дудяк, Гекетстайн	2.20

Фонд Резервоний:

Відділ 26 Гемтремк	15.00
На вкладку до СФУЖО:	
Від. 26 Гемтремк	12.75
34 Коговс	4.95
41 Филаделфія	5.25
49 Боффало	4.50
52 Филаделфія	1.95

На працю для СФУЖО:

Стефа А. Гринько, Коломбія, Н. Дж.	5.00
------------------------------------	------

Колодяжне

Всіх нас учили грати на роялі, але добре грали тільки Леся й Оксана. Леся любила музику і хоч техніка в неї не була дуже розвинена, та вона часто грала і її музика була дуже приємна. Грала Бетговена, Шопена, українські народні мелодії, часами сама щось імпровізувала. Пригадую такий випадок: була передвечірня пора, вже сутеніло. Тато був у службовому відрядженні, я бавлюся у своїй кімнаті, у всьому домі тиша. Леся грає у великій вітальні, а до мене в кімнату ледве доходить її музика і мені чомусь вона здається такою особливою. Чую, що хтось прийшов, вибігаю й зобачивши, що це прийшла наша найближча сусідка до Лесі в якійсь справі, недовго думаючи кажу:

— Прийдіть трохи згодом, бо Леся зараз зайнята.

А як Леся скінчила грати, я їй розповіла:

— Приходила Хведоська до тебе, але ти грала „собі”, то я її попросила прийти пізніше.

Леся була здивована такою увагою дитини до її музики і їй сподобалось визначення „собі”. З того часу вона бувало питається: — хочеш, щоб я заграла тепер „тобі”? І грала щось веселеньке, бравурне, часами „до скоку”, відповідно до моєї жвавої вдачі і безжурного віку.

Деся Леся, здається ще в Звягелі, чула жартівливу пісеньку, що починалась словами „Помагайбі, біла гусь...” Часами співала мені її, а згодом стала пестливо називати мене „біла гусінько”, а я їй собі її (на тій підставі, що тільки в нас обидвох було ясне волосся, решта в родині мали темніше). В цю чудну назву вкладалося стільки ніжності, нагадувала вона нам такі хороші часи! Ми вживали її все життя, навіть у листуванні, як я вже стала доросла. Згадую про це тому, що це дуже характерний вияв Лесино ставлення до дітей. Ніколи не гнітила вона їх своїм авторитетом дорослої людини і хоч не карала нас ніколи, як ми пустуючи щось накоїмо, але ми її слухались, бо дуже любили. Такі самі відносини були в Лесі

пізніше вже з її малими небожками — дочкою-одиначкою брата Михайла — Євгенією та старшим сином Ольги — Михайлом.

VI.

У червні 1895 р. помер наш дядько Михайло Драгоманов у Софії, в Болгарії, де Леся саме тоді гостювала. Через три дні в Гадячому на Полтавщині по-

ІЗІДОРА КОСАЧ-БОРИСОВА

Авторка спомину

мерла по недовгій недозі наша бабуня Єлисавета Драгоманова. Наша мама була тоді при ній. Всю глибину цього горя нашої родини я тоді за своїм віком не могла збагнути, тільки пам'ятаю, як мама, повернувшись після похорону бабуні до дому, тяжко тужила за бабунею і братом. Як дуже хотілось мені тоді чимсь розважити маму! Леся теж після похорону ще побула якийсь час із дядиною у Болгарії і повернулася до Колодяжного вже восени.

До того часу (перша половина 90-тих років) так змістовно й радісно жилося нам, особливо, коли вся родина була в зборі в Колодяжному. Один тільки смуток порушував це радісне життя — це жаль, що Леся хворіє. Хоч Леся була надзвичайно терпелива, ніколи не скаржилась на свій біль та була взагалі вийнято делікатна у

взаєминах із іншими, особливо з близькими. Все дбала, щоб нікому не завдавати турбот. Проте батьки і Ольга бачили, що всі лікарські заходи, що застосовувались, не давали бажаного висліді й дуже уболівали за Лесею. Навіть я, ще мала, якось інстинктивно відчувала ту тривогу батьків і всіх рідних за Лесине здоров'я. Тож можна собі було уявити, яка то була радість, коли в січні 1899 р. в Берліні хірург світової слави проф. Бергман вдало зробив операцію хворої ноги Лесі і вона повернулася додому здорова! До Берліну з Лесею поїхали мама і брат Михайло. Вони зразу по операції прислали нам до Києва телеграму, що все пройшло добре. Я й зараз пам'ятаю той вибух радості у всіх нас, що викликала ця вістка. Пізніше, як Леся вже поправлялась хоч була ще на клініці, сестра Ольга поїхала до неї, а мама повернулася додому і була така щаслива й весела, оповідаючи нам про Лесею.

Повернулися Леся з Ольгою з Берліну вже літом до Гадячого, де ми всі з нетерпеливістю очікували їх. Батько наш все ще дуже турбувався за Лесею. І тільки як впевнився, що Леся добре виглядає, ходить вільно, температура в неї не підвищується, що здоров'я її справді в доброму стані, то дуже втішився.

Кожен із нас в родині пам'ятає всю ту радість, що дала нам Леся, а я ще й ніколи не забуваю, що Леся дослівно двічі врятувала мені життя.

Лікарі заборонили Лесі жити у вогкому підсонні нашого Полісся і тоді мама купила невеличкий хутір під Гадячем серед прекрасної природи полтавського лісостепу. У 1898 р. мама побудувала там на горі серед лісу, над річкою Пслон, будинок. З того часу щороку на літні вакації Леся і вся наша родина стали зїздитися вже до „Зеленого гаю” (так назвала мама цей хутір).

Я старалась навести, як виглядало оточення і який був триб життя родини Косачів у Колодяжному за той період

БРОНКС, Н. Й.

Український фільм

Членки 8 Від. СУА у Бронксі, Н. Й., ще в 1947 році уладили були вечір св. Андрія, а пізніше обжинки на сцені. Цього року ініціаторки рішили ці сценічні картини сфільмувати.

Фільм зробив п. Андрій Хомів у городі пп. Корпалів, під керівництвом п. Єви Хомів. Після знімки пані Корпало запросила всіх до хати на перекуску. Під час обіду п. Катерина Джорджія піддала думку, щоб зібрати пожертви на народню ціль. Пані Хомів піддержала думку, кажучи, що найкраще призначити пожертву на Фонд „Матері й Дитини“ у Філадельфії. П. Гупало похвалив 8 Відділ СУА за його працю і теж підтримав думку п-ї Джорджія.

Зібрано 13.50 дол., які вислали на призначену ціль.

Єва Хомів, Єва Корпало

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

20-літній ювілей Відділу

Дня 5. жовтня зібрались членки 24 Відділу СУА у залі Нар. Дому. В святі взяли участь також членки сусіднього 28 Відділу з Ньюарку, представники всіх місцевих організацій та гості. Прибула до нас також голова СУА п. Олена Лотоцька.

Свято почалося відспіванням

часу, що припадає на моє дитинство. Що ж до відносин між членами родини та їх ставлення до людей, то вони були завжди такі самі й раніш і після того часу, лише ззовні побут, звичайно, багато в чому змінився, коли ми переїхали на постійне до Києва.

Коли дозволяли обставини, їздили ми й до Колодяжного, але то вже на короткий час і не всі члени родини одночасно (найчастіше тато, Микола і я). Отже життя в Колодяжному, таке, як я оце згадувала, тоді вже кінчилося.

1. червня 1952.

гимну СУА. Потім голова Т-ва п. Марія Полевчак привітала приєднаних та згадала померлих членів і передала провід п. Марії Процак. Ця попросила о. Шарого, сина нашої активної членки — відмовити молитву. Пізніше голова п. Полевчак розказала про початки нашого Відділу. Секретарка п. І. Левицька переповіла коротко працю товариства за цілих 20 літ. Добре опрацьований реферат про працю СУ в краю прочитала п. Марія Мудра. Промовляла також довголітня касієрка Відділу п. Марія Герета. О. Уляницький, складаючи привіт, положив на серце всіх приєднаних справу школи для наших дітей, що допоможе задержати їх при нас. Гарно говорив п. Роман Слободян про працю жінок, о. Шарий зложив побажання добрих успіхів у праці. Голова СУА в Ньюарку п. Настюк вітала нас із ювілеєм і запросила на таке саме свято до Ньюарку. Представники місцевих товариств також зложили свої привіти. На закінчення голова СУА п. Олена Лотоцька виголосила довшу, змістовну промову про ролі жінки в родині й народі та про її участь у визвольних змаганнях. Відспіванням „Ще не вмерла Україна“ закінчено ювілей. Дохід із нього призначено на закуплення уділу дому СУА. **Секретарка.**

КЛІВЛЕНД, О.

Відділ 30 СУА у Клівленді уладив влітку „Депь Батька“ в городі п. Яворської. Забава була весела й усі були дуже задоволені.

Тепер восені наш Відділ уладжує чайний вечір і „карт парті“

Пригадуємо членкам, щоб усі приходили на збори й приєднували нових членок до нашого Відділу. **Софія Лазука**

ЮТИКА, Н. Й.

Річні збори 57 Відділу

Заг. Збори Відділу — це підсумки праці за минулий період, це контролю справности й до-

цільности організації. Таке то й значення приписуємо першим заг. зборам 57 Відділу СУА в нашій місцевості.

Вислухавши звіт голови й поодиноких членів управи, підрахувавши гроші, якими ми господарили, кожна присутня могла дати відповідь на питання — чи оправдане існування Відділу СУА в Ютиці й як найдоцільніше зорганізувати працю на найближчий час.

Головні ділянки, в яких відзначився наш жіночий гурт — це допомогова акція й дитячі імпрези. У рямцях допомогової акції ми перевели дві загальногромадські збірки і в сумі вислали для залишенців в Європі 332 шт. одягу, 758 ф. харчів і 100 шт. мила. Крім того ми вислали дві індивідуальні допомоги й книжки для української школи у Франції.

Українську доповняльну школу в нас засновано недавно. Тож ми — зібравши дітвору на двох забавах, св. Миколаю й ялинці — дали їй нагоду побавитись за українським звичаєм, поспівати й потанцювати. Довготривалою пам'яткою по наших імпрезах залишиться шкільна бібліотека, яку ми закупили з доходів тих імпрез.

Доволі часу ми присвятили на наших місячних сходинах організаційним справам, щоб наш Відділ справно працював. Приїзд голови СУА і висилка делегатки на конгрес УКК звязали наш Відділ із ширшими, загально-українськими справами й проблемами.

Двічі в нашій діяльності ми вийшли поза рямки своєї громади: взяли участь у виставі ляльок Salvation Army, приготували реферат про Україну і влаштували українську виставку на сходинах американських учительок.

У новому році нам треба конче присвятити увагу збільшенню членства. Також рішили ми влаштувати кілька традиційних імпрез, як ось Андріївський вечір. На наших сходинах треба би порушити ряд питань та познайомитися з цікавішими подіями світу.

Нову управу вибрано в такому складі: пп. Іванна Рожанковська, голова, Рома Гарбовська, містогорова, Ліда Семигінівська, секретарка. Членки управи є пп.

КАМПАНІЯ ЗА ПРИЄДНАННЯМ ПЕРЕДПЛАТ ЗАКІНЧИЛАСЬ

Листопад приніс нам нові несподіванки у нашій кампанії. П. Левка Романик із Торонта, що досі вела перед із своїми 82 придбаними передплатами, заповзялась досягнути сотні й прислала в цьому місяці ще 18 передплат. Оцим вона перша читачка — що придбала нам сто нових у своїй місцевості. Приклад гідний наслідування!

Першу нагороду в цьому змаганні — картину відомого маляря — п. Романик прохала замінити їй на вишивану блюзку. Блюзку на її бажання замовлено вже в кооп. „Базар“ у Філадельфії, так що це припаде їй милою несподіванкою в Різдвяний час.

Володимира Величко, Володимира Яцків, Єва Лужняк, Стефа Чорна, Ірина Запариняк, Ірина Чайківська. До контр. комісії увійшли: пп. Кокодинська, Літинська, Бурак. І. Ч.

Друга нагорода теж принесла нам несподіванку. П. К. Гардецька, що звесь час кампанії держалась на третьому місці, у листопаді посиділа працю й закінчила її вкінці місяця числом 96 передплатниць. Неабиякий осяг! І доказ, що навіть за короткий час можна багато досягнути, коли тільки з повною енергією взятись за те діло. П. К. Гардецька теж зрікається виграної нагороди — мистецької картини — та переказує належитість за неї на фонд будови дому СУА.

Третя нагорода припала цим разом заграничній передплатниці. П. Іванна Вігошинська працює вже два роки нашою представницею в Англії. За той час вона придбала нам біля 60 передплатниць. При цьому не тільки заохотила їх до передплати, але й відповідала на листовні запити, клопоталась переводом належності. За цю безкорисну працю складаємо їй тут щире подяку. В міру придбаних передплат припадає їй третя нагорода — твори

ЗБІРКА НА БАЗАР М.М.М.

На наш заклик до збірки відгукнулись вишивальниці й писанчарки в різних країнах. Ще не маємо докладного звідомлення про вишивки й писанки, вислані з Канади й Англії. ОУЖ у Німеччині (голова п. О. Павловська) повідомило, що вислали вже 6 серветок і 40 писанок. Дальші вишивки і писанки в підготові.

У ЗДА наспіли такі пожертви: Союз Українок Америки — вишивана блюзка, кооп. „Базар“ — вишивана подушка, Олена Бурачинська — вишивана подушка, Олена Маруненко, Бетлегем, Па. — настільник із серветками, Стефанія Левицька, Філадельфія — вишивана скатертину. Наророджені писанчарки, пп. Марія Гаврих, Пеолі, Па. і Марія Кравчук, Дітройт, Миш., прислали по кілька майстерних писанок.

Лесі Українки „Дух Полум'я“ в англ. перекладі.

Зміст ІХ Річника

ВИХОВНИЦТВО

Е. Гойдиш: Дитячі імпрези	ч. 10, ст. 5
О. Копач: Два чинники	ч. 9, ст. 8
Матері пишуть...	ч. 2, ст. 6, ч. 4, ст. 8
Н.: Юнацьким шляхом	ч. 7-8, ст. 7
Рік праці Виховної Комісії	ч. 10, ст. 10
М. Ю.: Дитячий куток	ч. 1, ст. 9

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Н. Костецька: Пишне печиво	ч. 1, ст. 12
” Накриваємо стіл	ч. 1, ст. 11
Смажене тісто	ч. 2, ст. 12
Зорганізовано до святкового діла	ч. 4, ст. 11
Більше уваги молодшим продуктам	ч. 5, ст. 11
Майонез	ч. 6, ст. 11
Літня перекуска	ч. 7-8, ст. 15
Приятелі господині	ч. 9, ст. 11
М'ясиво	ч. 10, ст. 11
Смажене м'ясо	ч. 11, ст. 11
М'ясо душене	ч. 12, ст. 11
Наше мешкання	ч. 12, ст. 11
Орися: Дещо про гостини	ч. 2, ст. 11
” Віднова хати	ч. 3, ст. 12
С. Стечишин: Городина необхідна для здоров'я	ч. 3, ст. 11
” Що це таке найлон?	ч. 6, ст. 12
Квіти в вазах	ч. 7-8, ст. 16
Легшим способом	ч. 12, ст. 13
Найлонові панчохи	ч. 11, ст. 11

ГІГІЄНА І ЗДОРОВЛЯ

д-р Н. Катеринюк: Що таке простуда?	ч. 2, ст. 12
д-р Ст. Коренець: Купелі дитини	ч. 7-8, ст. 15
д-р О. Піснячевська: Червоні жилки	ч. 4, ст. 12

д-р З. Плітас: Людський організм у літі	ч. 6, ст. 12
” Піклування ніг	ч. 10, ст. 12
” Їжа в консервах	ч. 12, ст. 13
д-р Р. Сочинський: Безпека наших дітей	ч. 9, ст. 12
” Чи простуда небезпечна?	ч. 11, ст. 12
Є. Янківська: Сонце і здоров'я	ч. 5, ст. 12

ЖІНОЧИЙ РУХ, ГРОМАДСЬКІ ПРОБЛЕМИ

Л. Б.: По Міжнародній Жіночій Виставі	ч. 12, ст. 9
Будьмо чуйні!	ч. 3, ст. 19
Великий крок вперед	ч. 2, ст. 2
З. Витязь: Жіноцтво Бельгії на новому етапі	ч. 12, ст. 19
М. Голуб: Великдень!	ч. 4, ст. 1
К. Гардецька: Готуймо завтрішній день!	ч. 11, ст. 1
Дві жінки-кандидатки на віце-президента ЗДА	ч. 7-8, ст. 4
Допомога залишеним	ч. 6, ст. 19
М. Д.: Перед Міжнародньою Жіночою Виставкою в Нью Йорку	ч. 9, ст. 1
М. Демидчук: В будинку ассамблеї О.Н.	ч. 12, ст. 6
І. Домбчевська: У шпитальній военній службі	ч. 11, ст. 3
М. Зибачинська: Стиль життя чи виховання?	ч. 9, ст. 4
Є. Жук: Справжня соборність	ч. 9, ст. 20
Жінка у громадському житті Америки	ч. 10, ст. 1
Н. Ішук: Які напрямні СФУЖО?	ч. 11, ст. 20
” За друзів своїх	ч. 2, ст. 1
О. Кисілевська: На порозі нового року	ч. 2, ст. 19
” Зустріч українських громадських діячок у Канаді	ч. 3, ст. 20
День матері	ч. 5, ст. 1
Перше слово СФУЖО	ч. 7-8, ст. 25
Кінцеве слово	ч. 12, ст. 18
І. Книш: Жінки й вибори	ч. 12, ст. 1
Ліга Українських Католицьких Жінок	ч. 9, ст. 19
Колишня організаторка: Зрозумійте нас!	ч. 4, ст. 20
О. Лотоцька: Світ у завірюсі	ч. 11, ст. 19
” Кризь призму	ч. 6, ст. 1
Кілька хвилин із королевою	ч. 5, ст. 5

На новий шлях	ч. 5, ст. 19
Організаторка: Чи є рада на те?	ч. 2, ст. 20
С. Парфанович: Ми й Америка	ч. 11, ст. 4
Пятнадцята конвенція ОУК	ч. 7-8, ст. 24
Річні збори Гол. Управи СУА	ч. 2, ст. 22
М. Л. Семенина: Американське Т-во Жінок Універсанток	ч. 4, ст. 6
Ол. Сулима: До програми СФУЖО	ч. 5, ст. 20
Союз Українок Франції	ч. 10, ст. 19
д-р Н. Синявська: Чи в програмі справа?	ч. 6, ст. 20
О. Тишовницька: Нове звання	ч. 7-8, ст. 7
О. Трофимовська: Чи на новий шлях?	ч. 7-8, ст. 26, ч. 9, ст. 20

„Громадське навантаження	ч. 12, ст. 6
У перспективі чвертьстоліття	ч. 7-8, ст. 1
Г. Чикаленко-Келлер: Міжнародня Жіноча Рада	ч. 7-8, ст. 5
” Союз за виборче право жінки	ч. 10, ст. 3
Міжнародня Жіноча Ліга Мира і Свободи	ч. 12, ст. 3

ЖІНОЧІ ПОСТАТІ

Л. Б.: Молода музична сила	ч. 10, ст. 7
” У тіні лямп Материнським словом Чотири роки розради	ч. 9, ст. 7 ч. 5, ст. 7 ч. 4, ст. 7
Л. Бурачинська: Царівна зелених гір	ч. 3, ст. 2
О. Вротновська: У Ганни Совачевої	ч. 3, ст. 7
І. Домбчевська: Два дебюти:	ч. 1, ст. 7
Н. Ішук-Пазуняк: Погасла зірка	ч. 9, ст. 5
Із зброєю в руках	ч. 11, ст. 7
О. Кисілевська: З неї щось може бути?	ч. 2, ст. 7
С. М. Слідами першої лікарки	ч. 5, ст. 3
” На престолі імперії	ч. 3, ст. 8
С. Парфанович: Розмова з рядовою людиною	ч. 7-8, ст. 9
М. Пастернак: Мистецтво потребою душі	ч. 6, ст. 6
Г. Селегень: Цифри живуть	ч. 12, ст. 7

ЛІТЕРАТУРНІ НАРИСИ, СПОМИНИ

М. Головінська: Дзвонар	ч. 4, ст. 2
К. Гардецька: „Люба пані“	ч. 12, ст. 5
Р. Завадович: Думки Т. Шевченка про матір і дитину	ч. 3, ст. 1
О. Залізник: Літо у Скандинавії	ч. 2, ст. 4
О. Кисілевська: Божа ніч, ніч чудес..	ч. 1, ст. 2
О. Кобилянська: Два серденька	ч. 3, ст. 6
” Перший крок	ч. 5, ст. 4
І. Косач-Борисова: Колодяжне	ч. 7-8, ст. 3, ч. 9, 10, 11, ст. 23
О. Керч: Листи	ч. 10, ст. 8
П. Кучерявий: Остання дорога	ч. 3, ст. 4
О. Мак: Мандрівники	ч. 11, ст. 6
С. Нагірна: Із моїх музичних спогадів	ч. 6, ст. 3, ч. 9, ст. 3
М. Остромира: Припадок	ч. 7-8, ст. 11
” Христос Воскрес!	ч. 4, ст. 4
Срися: Ритм у буднях	ч. 10, ст. 6
” Вакаційні міркування Вогонь Різдвяна аритметика	ч. 7-8, ст. 7 ч. 12, ст. 8 ч. 1, ст. 8
Ю. Писарева: Млин меле	ч. 5, ст. 6
З. Плітас: Із юних стріч	ч. 2, ст. 3
Г. Совачева: У захисті	ч. 10, ст. 9
О. Сулима: Залишені	ч. 9, ст. 5
Г. Селегень: По дорозі на захід	ч. 1, ст. 6
Г. Черінь: У лікарні	ч. 2, ст. 7, ч. 6, ст. 6

НАРОДНЄ МИСТЕЦТВО

За найкращу писанку	ч. 5, ст. 10
Л.: Наша молодь виступає	ч. 3, ст. 5, ч. 6, ст. 5
О. Лягурицька: Писанки Процаїв	ч. 4, ст. 3
Наш скарб росте	ч. 2, ст. 5
Учасниця: Перший день вистави	ч. 1, ст. 5

РЕЦЕНЗІЇ

Л. Білецький: Три силуетки	ч. 2, обгортка
М. Вовчок: Сестричка Мелася	ч. 1, обгортка
Л. Глібів: Байки	ч. 11, ст. 24
Р. Драган: Взори писанок	ч. 4, обгортка
В. Марська: Буря над Львовом	ч. 12, обгортка
Ю. Мулик-Луцик: Духовий портрет О. Кобилянської	ч. 9
Л. Оленко: Зелені дні	ч. 5, обгортка
М. Юркевич: Весна, збірник для дошкілля	ч. 3, ст. 9
” Літо, збірник для дошкілля	ч. 7-8, ст. 13

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

О. Бачинська	ч. 7-8, ст. 8
П. Висоцька	ч. 4, ст. 10
К. Веселовська	ч. 7-8, ст. 14
Гетьманова Олександра	ч. 9, ст. 10
Марія Дворянин	ч. 2, ст. 8
Катерина Замоїська	ч. 4, ст. 10
Анна Когут	ч. 11, ст. 10
Катерина Кудла	ч. 5, ст. 10
Софія Овчинник	ч. 5, ст. 10
Марія Скубова	ч. 6, ст. 8
Євдокія Холявий	ч. 11, ст. 10
Юлія Шустакевич	ч. 3, ст. 2

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

Блюзка	ч. 3, ст. 13
Дитяча суконка	ч. 5, ст. 13
Завіски	ч. 9, ст. 13
Настільник	ч. 4, ст. 13, ч. 11, ст. 13
Рушничок	ч. 12, ст. 13
Скатертина	ч. 1, ст. 13
Скатерть	ч. 10, ст. 13
Суконка	ч. 3, ст. 13, ч. 6, ст. 13, ч. 7-8, ст. 17

JUNIOR LEAGUE

A Challenge—No. 2, p. 17
Book Review
Christmas 1952—No. 1, p. 17
Christmas Carols—No. 1, p. 19
A. B. Fedunyak: The Women Speak—No. 4, p. 18
Food Ideas—No. 3, p. 18
Fifth Ukrainian American Congress—No. 6, p. 18
Ideas on Home Decoration—No. 3, p. 18
Junior Leaguer: Branches of UNWLA—No. 5, p. 17
Letters to the Editor—No. 2, p. 18; No. 4, p. 18
Marko Vowchok—No. 9, p. 18
Marriage Rituals—No. 6, p. 17; No. 7-8, p. 19
M. Milanowicz: Ukrainian Women's Dress—No. 10, p. 17
National Council of Women of the US—No. 11, p. 17
Our Literary Heritage—No. 3, p. 17
S. Pushkar: Tradition and Symbolism in Easter Eggs— No. 4, p. 17
2 Women Endorsed for Vice President
Ukrainian Dinner—No. 5, p. 18
Your Stake Is Large—No. 9, p. 17
E. Kulchycky: Reflections—No. 12, p. 17

В. Марська: Буря над Львовом. Повість у двох частинах. В-во "Київ", Філадельфія, 1952, друге видання. Ст. 212. Ціна 2.20.

Читацька публіка з зацікавленням очікувала другого тому повісти, що появилася була ще в 1943 р. у Львові. Здавалося, що так як багато в нас ширше закроєних творів, і цей не завершиться. Та виходить, що жінки більш послідовні. Із усіх під час війни задуманих і початих полотен тільки Докія Гуменна й Віра Марська довели їх до кінця.

Повістю-репортажем назвала критика цей твір. У ньому В. Марська пробувала змалювати вибух війни та лихоліття, що прокотилось над рідним містом. Її підхід має справді багато з техніки репортажу — його реалістичну чіткість, характеристику осіб і середовища та гостро відчутий настрій доби. Та це все звязує повістєва дія. У ній переживаємо уявних осіб та їх життєві переходи, що врешті теж відбивають трагедію тодішніх людей.

В осередку повісти стоїть Оксана, химерна істота, що не може знайти особистого щастя в упорядкованому існуванні. А воно вривається в її життя щойно в буревію війни й потрясає всією істотою. Те саме з другою жінкою цієї повісти — Вірою. Вона, що "через розманіженість і брак посидючости не довела ні до чого серйозного" тепер, як жінка арештованого, виявляє дивну впертість і винахідливість, щоб йому допомогти. Шлях цих двох жінок переплітається. У другій частині, коли повістєва дія поглиблюється, Віра впливає поруч Оксани на перший плян.

Книжка читається дуже живо. Вона хвилює своєю сучасністю. Тривожний настрій доби, в якій кільчилися великі події, корінились пориви — майстерно відданий. Лишається може туга за поглибленням, за розв'язкою проблем, що заторкнуті в ній. Але й мабуть було наміром авторки напровадити тільки на них. Бо воно перейшло б рямці повісти-репортажу.

Л. Б.

ВІСТІ КОМІТЕТУ „МАТИ Й ДИТИНА“

Ще не маємо звіту від збіркових пунктів, скільки вони вислали пачок у Різдвяній кампанії. Та з домагань у справі наліпок ЗУАДКомітету вносимо, що Різдвяна кампанія пройшла успішно, бо майже всі збіркові пункти за ними писали. Тепер сподіємось від них докладного звіту про те, що зібрано й вислано в цілому перед-Різдвяному часі.

А покищо подаємо звіт про подання збіркового пункту в Філадельфії, що вповні заслуговує на те, щоб його подати як зразок.

ЗБІРНИЙ ПУНКТ У ФІЛАДЕЛФІЇ ПРИ ЦЕНТРАЛІ СУА

З В І Т

із збіркової передсвяткової акції для залишенців у Європі

На заклик Комтету „Мати й Дитина“ при СФУЖО у Філадельфії збірковий пункт ч. І взявся у місяці вересні до енергійної акції. Голова пункту п. М. Чайківська домовилася з українськими купецькими станицями у Філадельфії про зорганізовану збіркову акцію там же. Розділено у всіх крамницях збіркові заклики до покупців Комітету „Мати й Дитина“, уставлено збіркові кошики, поміщено заклики до громадянства в наших радіо-авдіціях дир. Блавацького і „Провидіння“ і поплили пожертви.

Вже в першому тижні досягнули вони суму понад 300 ф. харчових продуктів а в наступних дійшли до 1000 ф., а з кінцем листопада досягнули показну квоту — 3118 ф.

Пожертви через наші крамниці вплинули, як слідує:

„Надія“, Бернадин — 647 ф., „Мета“, Д. Держко і М. Боднар — 337 ф., Бобяк — 294 ф., „Єдність“, Борецький 275 ф., Новаківська 266 ф., „Зоря“, Баглай і С-ка — 208 ф., „Броди“, Сохор, Батинчук — 189 ф., „Торгівля“, Антоняк — 187 ф., „Українська Кооператива“ — 188 ф., „Одеса“, д-р Старух 154 ф., „Лясота“, С-ка, Френкфорд — 140 ф., „Карпати“, Аннюк 134 — ф., „Алекс“, Бережницький — 128 ф., „Згода“, Кулісник 38 ф. Окрім того зробили у згаданих крамницях більші закупи: п. Івах в „Одесі“ 30 ф., п. Головата в „Зорі“ 36 ф. і п. В. Левицький 17 ф. харчів. Разом зложила Філадельфія в Різдвяній кампанії 3268 ф. харчів.

З того вислано до Європи:

9. X. 1952: Австрія — 20 пач. харчів, ваги 661 ф., 6 пач. одягу.

30. X. 1952: Німеччина — 42 пачки харчів, ваги 1848 ф., 29 пачок одягу.

6. XI. 1952: Німеччина — 20 мал. пач. харчів, ваги 316 ф.

Разом 2825 ф. харчів і 35 пач. одягу. Решта підготовляється до висилки.

Завдяки щедрій жертвенності свідомого громадянства м. Філадельфії та при допомозі нашого зорганізованого в СУКІП-і купецтва збірковий пункт Комітету „Мати й Дитина“ при Централі СУА в Філадельфії вислав поважну кількість харчів залишенцям в Європі. Слід зазначити високоякісність пожертвованих харчів: товщ, цукор, шинка, чоколада і какао.

Щира подяка всім жертводавцям, а також співробітникам при пакуванні, членам СУМА, Пласту — Курія ім. Ольги Басараб та громадянам — пп. Прасіцькому, Левицькому, Мельниковій, Терлецькій, Гаврилів Л., Крицькій і іншим.

Всі посилки вислано військовою поштою до Представництв ЗУАДКомітету в Австрії та Німеччині.

Розділ харчів та одягу в Німеччині допомагає проводити в ЗУАДК-у Об'єднання Українських Жінок під головуванням п. Павловської Ольги.

За Збірний пункт Комітету „Мати й Дитина“ у Філадельфії:

Михайлина Чайківська

голова

Богдана Макух

секретарка

РАДІОПЕРЕДАЧІ СФУЖО

Вже розпочались передачі СФУЖО через Голос Канади. Плян уложила голова СФУЖО п. О. Кисілевська разом із фін. референткою СФУЖО п. І. Павликовською. При співпраці широкого жіночого гурта зібрано інформації про життя українського жіноцтва та порівняння з життям жінки на підсоветських землях.

Дотепер виголосила своє звернення п. Олена Кисілевська, голова СФУЖО та п. Євгенія Ситник, містоголова СФУЖО з Канади. П. І. Павликовська поінформувала про життя канадійського жіноцтва в авдіції „Праця українців Канади в жіночих організаціях“.

Повідомляємо співробітниць та дописувачок, що рукописи, надіслані після 15-го вже не можуть увійти до чергового числа журналу.

MA 7-1320

LO 3-9910

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE

Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOME

**MRS. MICHAEL F. NASEVICH
MICHAEL E. NASEVICH**
SURPASSING SERVICE

Air Conditioned for your comfort
No deserving Poor Refused

**N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.
PHILADELPHIA 23, PA.**

**НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ
НА РІЗДВЯНІ СВЯТА**

це українська лялька

Гуцулка, яворівка

„Маруся“

у стилізованому вбранні

:: Ціна від \$3.50 до \$8.50 ::

Кооп. „БАЗАР“

**822-823 N. FRANKLIN STREET
Philadelphia 23, Pa.**

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF
LESYA UKRAINKA

*Translated by Ferial Cundy
Foreword by Clarence A. Manning*

„Неоцінений подарунок зробив Союз Українок Америки англомовному й українському світові, виданням перекладів поезій і драм Лесі Українки, пера П. Канді п. н. „Spirit of Flame“. Це великий крок уперед для введення Лесі Українки в західні культурні сфери. Це конкретне й речеве переконання чужинців і своїх, що не читають по-українськи, про високі етичні й естетичні вартості української літератури, це аргумент „ад окульос“, що українська література має своїх велитнів, про яких т. зв. Захід не знав зовсім, чи знав замало“.

Проф. Ярослав Рудницький
Замовлення приймає

**Ukrainian National
Women's League
of America, Inc.**

866 N. 7th St., Phila. 23, Pa.

Твори Софії Парфанович

Інші дні, новелі 90¢

Загоріла полонина
новелі з Бойківщини 60¢

Київ у 1940 р.
спогади з подорожі 75¢

Чоловік та жінка 50¢

Замовляти в Централі СУА

ДИТЯЧИЙ САДОК

Комітету „Мати й Дитина“
1835 North 7th Street
Philadelphia, Pa.

**ПРИЙМАЄ ПІД ОПІКУ ДІТЕЙ
ПРАЦЮЮЧИХ БАТЬКІВ**

Фахова опіка :: Добірний харч

Phone: POplar 5-5190

EMIL KULCHYCKY

2231 Fairmount Ave.
Philadelphia 30, Pa.

полагоджує продаж домів
і нотаріальні справи
посилки грошей

Грошові перекази

Міння платничі чеки

Phone ST 4-2056

МАРІЯ ГОЛОВАТА, влaстителька ОДИНОКОГО УКРАЇНСЬКОГО СКЛЕПУ

де можна набути: меблі до спальні, ідальні, кухні й гостинної; машини до прання; газові й електричні печі; G.E. холодильні (рефриджерейтор) і інші речі до окраси Вашого дому, а також телевізійні і радіо апарати найкращих фірм.

ЦІНИ ПРИСТУПНІ І НА ДОГІДНІ ЛЕГКІ СПЛАТИ
Склеп відкритий кожного дня від 9 ранку до 9 вечора
Вівторок і четвер від 9 ранку до 6 вечора

MARIA HOLOWATY

329 W. GIRARD AVENUE

PHILADELPHIA 23, PA.

КОЖНА КАРНА ЧЛЕНКА СУА ВПЛАЧУЄ СВІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК ДО НАРОДНОГО ФОНДУ! — КОЖЕН ВІДДІЛ СУА МАЄ БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ (УКК) І ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ (ЗУАДК)!!!